Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. balandžio 30 d.*

„Vartotojų apsauga — Reglamentas (EB) Nr. 1924/2006 — Teiginiai apie maisto produktų sveikumą — Atsisakymas leisti vartoti teiginį apie susirgimo rizikos mažinimą — Rizikos veiksnio nurodymas — Teiginių apie susirgimo rizikos mažinimą leidimo procedūros teisėtumas — Ieškinys dėl panaikinimo — Suinteresuotumas pareikšti ieškinį — Tiesioginis ir individualus poveikis — Priimtinumas — Proporcingumas — Pareiga motyvuoti“

Byloje T-17/12

Moritz Hagenmeyer, gyvenantis Hamburge (Vokietija),

Andreas Hahn, gyvenantis Hanoveryje (Vokietija),

atstovaujami advokato T. Teufer,

ieškovai,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą L. Pignataro-Nolin ir S. Grünheid,

atsakovę,

palaikomą

Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos I. Šulce, Z. Kupčová ir M. Simm,

įstojusios į bylą šalies,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2011 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1170/2011, kuriuo neleidžiama vartoti tam tikrų teiginių apie maisto produktų sveikumą – rizikos susirgti mažinimą (OL L 299, p. 1),

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas A. Dittrich (pranešėjas), teisėjai J. Schwarcz ir V. Tomljenović,

posėdžio sekretorė K. Andová, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. sausio 15 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 Pirmasis ieškovas – Moritz Hagenmeyer – yra advokatas ir maisto teisės dėstytojas Hanoverio Leibnico universitete (Vokietija), o antrasis – Andreas Hahn – maisto ir žmonių maitinimosi mokslo profesorius šiame universitete.

2 Pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL L 404, p. 9), paskutinį kartą iš dalies keisto 2010 m. vasario 9 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 116/2010 (OL L 37, p. 16, toliau – Reglamentas Nr. 1924/2006), 14 straipsnio 1 dalies a punktą ir 15 straipsnį ieškovai 2008 m. vasario 11 d. paprašė kompetentingos Vokietijos valdžios institucijos – *Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit* (Vokietijos federalinė vartotojų apsaugos ir maisto produktų saugos tarnyba, toliau – *Bundesamt*) leisti vartoti tokį teiginį apie susirgimo rizikos mažinimą: „reguliariai vartojant daug vandens gali sumažėti dehidratacijos, dėl kurios gali sumažėti jūsų aktyvumas, atsiradimo rizika“ (toliau – nagrinėjamasis teiginys). Paraiška apėmė visus teiginius, kuriems vartotojas veikiausiai suteiktų tą pačią reikšmę.

3 2008 m. kovo 10 d. ieškovai dar kartą išsiuntė leidimo paraišką *Bundesamt*, kai atsakydama į klausimą dėl bylos būklės 2008 m. vasario 29 d. ši tarnyba juos informavo, kad 2008 m. vasario 11 d. išsiųstos paraiškos kompetentinga *Bundesamt* tarnyba negavo.

4 2008 m. gegužės 8 d. raštu *Bundesamt* patvirtino apie paraiškos, išsiųstos 2008 m. vasario 11 d., gavimą.

5 2008 m. liepos 21 d. raštu *Bundesamt* atkreipė pirmojo ieškovo dėmesį į tai, kad 2008 m. balandžio 18 d. Europos Bendrijų Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 353/2008, kuriuo nustatomos paraiškų gauti leidimą vartoti teiginius apie sveikatingumą, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 15 straipsnyje, teikimo taisyklės (OL L 109, p. 11), ir paprašė jo pateikti naują paraišką leisti vartoti nagrinėjamą teiginį naudojant Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) šiuo klausimu parengtas formas.

6 2008 m. rugpjūčio 21 d. *Bundesamt* nusiųstame laiške ieškovai atsisakė pateikti naują paraišką naudojant EFSA parengtas formas ir paprašė, kad jų paraiška būtų nedelsiant perduota EFSA.

7 2008 m. rugsėjo 15 d. raštu *Bundesamt* perdavė paraišką leisti vartoti nagrinėjamą teiginį EFSA tam, kad ji pateiktų savo nuomonę dėl jo remdamasi Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsniu.

8 Atsakydama į ieškovų 2008 m. spalio 20 d. laišką, kuriame prašoma paaiškinti priežastis dėl kurių buvo sugaišta tiek laiko nuo nagrinėjamos paraiškos pateikimo iki jos perdavimo EFSA, 2008 m. lapkričio 11 d. raštu *Bundesamt* pirmajam ieškovui nurodė, kad ji privalėjo perduoti EFSA tik išsamias ir pagrįstas paraiškas, ir kad formalios tvarkos reikalavimai ir įgyvendinamųjų priemonių priėmimas tuo laikotarpiu lėmė tai, kad buvo sugaišta daugiau laiko, reikalingo paraiškoms patikrinti.

9 2008 m. lapkričio 10 d. raštu *Bundesamt* pirmajam ieškovui paaiškino, kad EFSA jai išreiškė savo abejones dėl to, ar paraiška dėl leidimo vartoti nagrinėjamą teiginį priskirtina Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio taikymo sričiai, nes jis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neturi ryšio su liga. Be to, *Bundesamt* nurodė, jog siekiant, kad EFSA tinkamai išnagrinėtų nagrinėjamą paraišką, reikėjo prie šios paraiškos pridėtuose dokumentuose nurodyti mokslinį ryšį tarp rizikos veiksnio ir vienos ar kelių ligų.

10 Po to, kai 2008 m. lapkričio 28 d. laišku ieškovai *Bundesamt* nurodė, kad paraiška dėl leidimo vartoti nagrinėjamą teiginį buvo susijusi su liga, t. y. su „dehidratacija ir aktyvumo sumažėjimu“, *Bundesamt* 2008 m. gruodžio 18 d. raštu atsakė, jog tam, kad nagrinėjama paraiška būtų perduota, reikia nurodyti rizikos veiksnį.

11 2009 m. vasario 10 d. laiške ieškovai *Bundesamt* pabrėžė, kad rizikos veiksnio nurodymas nebuvo būtinas, o tiksliai aiškinant nagrinėjamą teiginį, vandens kiekio sumažėjimas audiniuose gali būti suprantamas kaip rizikos veiksnys. Be to, priminę, kad nagrinėjama paraiška gauti leidimą vartoti nagrinėjamą teiginį apėmė visus kitus teiginius, kuriems vartotojas veikiausiai suteiktų tą pačią reikšmę, ieškovai pasiūlė kitas nagrinėjamo teiginio formuluotes, kuriose vandens audiniuose netekimas buvo nurodytas kaip rizikos veiksnys.

12 2009 m. kovo 20 d. raštu *Bundesamt* EFSA perdavė ieškovų 2008 m. lapkričio 28 d. ir 2009 m. vasario 10 d. laiškus.

13 Atsakydama į klausimus dėl bylos eigos ir į ieškovų 2009 m. birželio 15 d., liepos 27 d., spalio 15 d. ir 2010 m. sausio 15 d. laiškus, 2009 m. liepos 21 d., rugsėjo 23 d., lapkričio 23 d. ir 2010 m. sausio 27 d. laiškuose EFSA nurodė, kad prieš pradedant mokslinį nagrinėjamo teiginio vertinimą, Komisija ir valstybės narės turi išaiškinti taikytinas nuostatas.

14 2010 m. liepos 9 d. laišku Komisija informavo pirmąjį ieškovą, kad iš neformalios darbo grupės diskusijų dėl maistingumo ir sveikatingumo teiginių per 2010 m. balandžio 12 d. posėdį išplaukia, kad paraiška gauti leidimą vartoti nagrinėjamą teiginį neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų, nes jame nenurodytas rizikos veiksnys.

15 Atsakydami į 2010 m. spalio 1 d. EFSA raštą, kuriuo ieškovų prašoma patikslinti rizikos veiksnį, dėl kurio jie prašo priimti sprendimą siekiant, kad būtų sumažinta susirgimo rizika, ieškovai 2010 m. spalio 25 d. laiške pakartojo savo poziciją, nurodytą 2009 m. vasario 10 d. laiške.

16 2011 m. sausio 28 d. EFSA priėmė savo mokslinę nuomonę dėl nagrinėjamo teiginio pagrįstumo pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnį. Šioje nuomonėje EFSA padarė išvadą, kad ieškovų pasiūlyti rizikos veiksniai buvo susiję su vandens išeikvojimu, todėl tai buvo ligos požymiai. Taigi, jos nuomone, nagrinėjamas teiginys neatitiko teiginio dėl susirgimo rizikos mažinimo reikalavimų remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsniu.

17 2011 m. vasario 16 d. EFSA mokslinė nuomonė buvo paskelbta remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa. Per trisdešimt dienų po šio paskelbimo ieškovai ir suinteresuoti tretieji asmenys pateikė Komisijai pastabas dėl EFSA nuomonės pagal šio straipsnio 6 dalies antrą pastraipą.

18 2011 m. balandžio 28 d. Komisija pateikė Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui (toliau – komitetas), įsteigtam pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 463), 58 straipsnio 1 dalį, reglamento, kuriuo neleidžiama vartoti tam tikrų teiginių apie maisto produktų sveikumą – rizikos susirgti mažinimą ir, be kita ko, nagrinėjamą teiginį, – projektą.

19 2011 m. birželio 30 d. Komisijos prašymu EFSA pateikė techninę ataskaitą dėl tam tikrų trečiųjų suinteresuotų šalių pateiktų pastabų pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą.

20 2011 m. liepos 11 d., remdamasis Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 3 dalyje ir 25 straipsnio 3 dalyje numatyta reguliavimo su tikrinimu procedūra, komitetas vienbalsiai pritarė Komisijos reglamento projektui; 2011 m. liepos 26 d. šis projektas buvo pateiktas Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybos kontrolei, jie nepateikė prieštaravimų.

21 2011 m. lapkričio 16 d. Komisija priėmė Reglamentą (ES) Nr. 1170/2011, kuriuo neleidžiama vartoti tam tikrų teiginių apie maisto produktų sveikumą – rizikos susirgti mažinimą (OL L 299, p. 1; toliau – ginčijamas reglamentas). Pagal šio reglamento 1 straipsnį, aiškinamą kartu su jo priedu, nagrinėjamas teiginys nėra įrašytas į Europos Sąjungos leidžiamų teiginių sąrašą, nurodytą Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalyje. Motyvuodama šį atsisakymą leisti vartoti, Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktu ir EFSA moksline nuomone, be kita ko, ginčijamo reglamento 6 konstatuojamoje dalyje padarė išvadą: kadangi nėra įrodytas susirgimo rizikos veiksnio mažinimas, teiginys neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų ir jo nereikia leisti vartoti.

22 2011 m. lapkričio 28 d. laišku Komisija informavo ieškovus apie savo galutinį sprendimą dėl paraiškos leisti vartoti nagrinėjamą teiginį, esantį ginčijamame reglamente.

Procesas ir šalių reikalavimai

23 2012 m. sausio 16 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje gautu pareiškimu ieškovai pareiškė šį ieškinį.

24 Atskiru dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2012 m. kovo 30 d., Komisija, remdamasi Bendrojo Teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalimi, pareiškė prieštaravimą dėl priimtinumo. 2012 m. gegužės 14 d. ieškovai pateikė savo pastabas dėl prieštaravimo dėl priimtinumo.

25 2012 m. balandžio 16 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje gautu raštu Taryba paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus. 2012 m. gegužės 16 d., Bendrojo Teismo septintosios kolegijos pirmininkas nusprendė sustabdyti prašymo leisti įstoti į bylą nagrinėjimą, kol bus nuspręsta dėl prieštaravimo dėl priimtinumo.

26 2012 m. lapkričio 23 d. Bendrojo Teismo (septintoji kolegija) nutartimi prieštaravimas dėl priimtinumo buvo prijungtas prie bylos nagrinėjimo iš esmės, o sprendimas dėl bylinėjimosi išlaidų – atidėtas.

27 2013 m. vasario 4 d. Bendrojo Teismo septintosios kolegijos pirmininko nutartimi, išklausius pagrindinės bylos šalis, buvo patenkintas Tarybos prašymas leisti įstoti į bylą. Taryba 2013 m. kovo 15 d. pateikė įstojimo į bylą paaiškinimų. 2013 m. gegužės 17 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo raštą, kuriuo ieškovai pateikė savo pastabas dėl šių paaiškinimų. Komisija dėl jų pastabų nepateikė.

28 Kadangi Bendrojo Teismo kolegijų sudėtis buvo pakeista, teisėjas pranešėjas paskirtas į penktąją kolegiją, kuriai atitinkamai perduota ir ši byla.

29 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu Bendrasis Teismas (penktoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

30 Per 2014 m. sausio 15 d. posėdį išklausytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus. Per šį posėdį Komisija atsiėmė savo reikalavimą dėl nereikalingumo priimti sprendimą, ir tai buvo užfiksuota posėdžio protokole.

31 Ieškovai Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą reglamentą tiek, kiek jis susijęs su nagrinėjamu teiginiu,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

32 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną arba, netenkinus šio reikalavimo, kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

33 Taryba Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— nuspręsti dėl bylinėjimosi išlaidų.

Dėl teisės

34 Prieš pradedant nagrinėti šalių motyvus ir argumentus iš esmės reikia išnagrinėti Komisijos prieštaravimą dėl priimtinumo.

Dėl priimtinumo

35 Grįsdama savo prieštaravimą dėl priimtinumo Komisija nurodo du nepriimtinumo pagrindus. Pirmasis susijęs su ieškovų suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimu, o antrasis – su ieškovų teisės pareikšti ieškinį nebuvimu motyvuojant tuo, kad jiems nei tiesiogiai, nei individualiai netaikomas ginčijamas reglamentas.

Dėl pirmojo nepriimtinumo pagrindo, susijusio su suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimu

36 Komisija tvirtina, kad ieškovai neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinio, nes nagrinėjamas teiginys buvo pateiktas tik dėl teorinio intereso dėl Reglamento Nr. 1924/2006. Tai išplaukia, viena vertus, iš aplinkybės, kad ieškovai pradėjo administracinę procedūrą, susijusią su nagrinėjamu teiginiu, nurodydami savo, kaip maisto produktų sektoriaus eksploatuotojų ar šių eksploatuotojų galimų atstovų, potencialią veiklą, ir, kita vertus, aplinkybės, kad ieškovai per viešąjį šios administracinės procedūros pristatymą specialioje apžvalgoje tvirtino, kad galimybė prašyti leidimo numatyta Reglamente Nr. 1924/2006 siekiant visos visuomenės intereso. Komisijos teigimu, net jei visi asmenys gali inicijuoti teiginio leidimo procedūrą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalies a punktą, iš to neišplaukia, kad kiekvienas asmuo taip pat turi interesą, kad būtų panaikintas reglamentas, kuriuo atmestas prašymas įtraukti teiginį į teiginių, leistinų pagal šią nuostatą, sąrašą. Suinteresuotumas pareikšti ieškinį, be kita ko, nekyla iš aplinkybės, kad ieškovai paprašė leisti vartoti nagrinėjamą teiginį ir kad priėmus ginčijamą reglamentą buvo užbaigta administracinė procedūra.

37 Ieškovai tvirtina, kad turi suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl jų teisės prašyti leisti vartoti nagrinėjamą teiginį, kaip nurodyta Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalies a punkte. Jie turi tiesioginį teisinį suinteresuotumą, kuris taip pat gali būti panaudotas ekonominiais tikslais. Ieškovų teigimu, jie neturi jokių kitų apskundimo teismui priemonių, kad būtų panaikintas ginčijamas reglamentas, kuriuo jų paraiška dėl leidimo vartoti teiginį buvo atmesta po to, kai jį Komisija išnagrinėjo iš esmės. Klausimas, ar ieškovai yra maisto produktų sektoriaus eksploatuotojai ir ar jie atstovauja tokiems eksploatuotojams, neturi reikšmės. Ieškovų teigimu, gavę leidimą vartoti teiginį apie sveikatingumą jie bet kuriuo momentu galėtų tapti tokiais eksploatuotojais ar bendradarbiauti su jais siekdami vartoti šį teiginį prekybos tikslais. Jie tvirtina, kad jų suinteresuotumas yra gauti nagrinėjamo teiginio leidimą, jį vartoti patiems ir kartu leisti jį vartoti kitiems.

38 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką, kiek tai susiję su ieškinio dalyku, ieškovo suinteresuotumas pareikšti ieškinį teisme turi egzistuoti reiškiant ieškinį, nes kitu atveju ieškinys būtų nepriimtinas. Šis ieškinio dalykas, kaip ir suinteresuotumas pareikšti ieškinį, turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo dienos, o tai reiškia, kad ieškinys dėl savo rezultato turi būti naudingas jį pareiškusiai šaliai (žr. 2008 m. balandžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Flaherty ir kt. prieš Komisiją*, C-373/06 P, C-379/06 P ir C-382/06 P, Rink. p. I-2649, 25 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), jei ši šalis turi atsiradusį ir aktualų suinteresuotumą, kad skundžiamas aktas būtų panaikintas (žr. 2009 m. birželio 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Socratec prieš Komisiją*, T-269/03, neskelbiamo Rinkinyje, 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Šis reikalavimas iš esmės procesiniu lygmeniu užtikrina, kad Sąjungos teismui nebūtų pateikiami prašymai dėl nuomonės ar visiškai teoriniai klausimai (minėto Sprendimo *Socratec prieš Komisiją* 38 punktas).

39 Iš teismo praktikos taip pat matyti, kad būtent ieškovas turi pateikti įrodymų dėl savo suinteresuotumo pareikšti ieškinį, o tai yra pagrindinė ir pirmoji bet kokio ieškinio teisme sąlyga (1989 m. liepos 31 d. Teisingumo Teismo antrosios kolegijos pirmininko nutartis *S. prieš Komisiją*, 206/89 R, Rink. p. 2841, 8 punktas; 2005 m. balandžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sniace prieš Komisiją*, T-141/03, Rink. p. II-1197, 31 punktas). Be to, jei interesas, kuriuo remiasi ieškovas, susijęs su būsima teisine padėtimi, jis turi įrodyti, kad šiai padėčiai jau keliama grėsmė. Todėl ieškovas neturėtų nurodyti būsimų ar neaiškių situacijų tam, kad pateisintų savo suinteresuotumą prašyti panaikinti ginčijamą aktą (1992 m. rugsėjo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *NBV ir NVB prieš Komisiją*, T-138/89, Rink. p. II-2181, 33 punktas ir minėto Sprendimo *Sniace prieš Komisiją* 26 punktas).

40 Reikia pažymėti, kaip tvirtina ieškovai, kad ginčijamas reglamentas yra mišraus pobūdžio. Iš tiesų šis reglamentas yra ir norminio pobūdžio visiems eksploatuotojams maisto produktų sektoriuje, ir sprendimo pobūdžio asmenims, pateikusiems leidimo paraišką.

41 Viena vertus, nurodant, kad nagrinėjamas teiginys nėra įrašytas į Sąjungos leidžiamų teiginių sąrašą, nurodytą Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalyje, ginčijamu reglamentu visiems eksploatuotojams maisto produktų sektoriuje draudžiama vartoti šį teiginį. Iš tiesų, kaip matyti iš Reglamento Nr. 1924/2006 1 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos, šis reglamentas taikomas teiginiams, suformuluotiems komercinio pobūdžio pranešimuose. Be to, šio reglamento 6 straipsnio 2 dalyje išvardyti maisto produktų sektoriaus eksploatuotojai, kurie, nurodydami sveikatingumo teiginius, turi pagrįsti jų vartojimą. Be to, pagal minėto reglamento 17 straipsnio 5 dalį sveikatingumo teiginiai, nurodyti to paties reglamento 14 straipsnyje numatytame sąraše, iš principo gali būti vartojami visų eksploatuotojų maisto produktų sektoriuje.

42 Kita vertus, reikia pažymėti, kad šioje byloje nagrinėjama leidimo procedūra dėl teiginio apie susirgimo rizikos mažinimą, numatyta Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalies a punkte. Galutinis sprendimas dėl leidimo paraiškos, kurią ieškovai pateikė remdamiesi šio reglamento 15 straipsniu, Komisijos buvo priimtas ginčijamame reglamente remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 3 dalimi, kaip tai matyti iš ginčijamo reglamento 1 straipsnio ir priedo. Todėl pastaruoju, kuris yra galutinis etapas leidimo procedūroje, numatytoje Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose, ši paraiška buvo atmesta, o tai patvirtina 2011 m. lapkričio 28 d. Komisijos raštas ieškovams.

43 Tai irgi matyti iš ginčijamo reglamento 5, 6 ir 9 konstatuojamųjų dalių, kuriose daroma aiški nuoroda į ieškovų paraišką. Šiuo aspektu minėto reglamento 5 konstatuojamoje dalyje nurodyta, kad pateikus šią paraišką EFSA buvo paprašyta pateikti nuomonę dėl sveikatingumo teiginio, susijusio su vandens poveikiu ir rizikos dėl dehidratacijos ir aktyvumo sumažėjimo mažinimu. Šioje konstatuojamoje dalyje taip pat yra nagrinėjamo teiginio formuluotė. Ginčijamo reglamento 6 konstatuojamoje dalyje apibendrinta leidimo procedūra dėl nagrinėjamo teiginio. Pagal šio reglamento 9 konstatuojamąją dalį, nustatant ginčijamame reglamente numatytas priemones, apsvarstytos pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalį Komisijos gautos pareiškėjų ir kitų asmenų pastabos.

44 Iš Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio matyti, kad teisės aktų leidėjas siekė leisti visiems fiziniams ar juridiniams asmenims pateikti leidimo paraišką ir kad jis neapribojo leidimo pareiškėjų rato, o tai, be kita ko, Komisija aiškiai pripažino per posėdį. Iš tiesų procedūros taisyklėse, numatytose Reglamento Nr. 1924/2006 15–17 ir 19 straipsniuose, priešingai nei procedūros taisyklėse, numatytose šio reglamento 18 straipsnyje, nurodyta, kad eksploatuotojas maisto produktų sektoriuje gali prašyti leisti vartoti tokį teiginį. Jose tik daroma bendra nuoroda į pareiškėjus. Be to, reikia konstatuoti, kad Komisija neatmetė ieškovų paraiškos dėl to, kad jie neturėjo teisės prašyti leisti vartoti nagrinėjamą teiginį.

45 Šiomis sąlygomis asmuo, laikydamasis šiuo aspektu taikytinų taisyklių, paprašęs leidimo vartoti teiginį, susijusį su susirgimo rizikos mažinimu, akivaizdžiai turi interesą prašyti panaikinti sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta išduoti atitinkamą leidimą. Komisijos sprendimo, kuriuo atsisakoma suteikti prašomą leidimą, panaikinimas visiems asmenims, kurių prašymai buvo atmesti, iš tiesų reiškia, kad leidimo suteikimas taps įmanomas iš naujo nagrinėjant šiuos prašymus, o to turi imtis Komisija (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 38 punkte minėto Sprendimo *Flaherty ir kt. prieš Komisiją* 32 ir 33 punktus ir 2009 m. gruodžio 3 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Iranian Tobacco prieš VRDT – AD Bulgartabac (TIR 20 FILTER CIGARETTES)*, T-245/08, neskelbiamo Rinkinyje, 17–22 punktus).

46 Šia išvada negalima suabejoti dėl Komisijos argumentų, kad ieškovai turi tik teorinį interesą dėl Reglamento Nr. 1924/2006. Nors tiesa, kad Sąjungos teismui negalima pateikti visiškai teorinių klausimų, šis atvejis nėra susijęs su tokiais klausimais. Iš tiesų šis ieškinys susijęs su individualios leidimo paraiškos, ieškovų pateiktos remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose numatyta procedūra, atmetimu.

47 Todėl reikia atmesti pirmąjį pagrindą dėl nepriimtinumo.

Dėl antrojo pagrindo dėl nepriimtinumo, susijusio su teisės pareikšti ieškinį nebuvimu

48 Komisija tvirtina, kad ieškovai neturi teisės pareikšti ieškinio, nes jie nėra nei tiesiogiai, nei individualiai susiję su ginčijamu reglamentu.

– Dėl tiesioginio poveikio ieškovams

49 Komisija tvirtina, kad ieškovai nėra tiesiogiai susiję su ginčijamu reglamentu, nes teiginio apibūdinimas ginčijamame reglamente tiesiogiai susijęs tik su eksploatuotojais maisto produktų sektoriuje, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1924/2006, kuriems ginčijamu reglamentu draudžiama vartoti šį teiginį vykdant ekonominę veiklą. Ieškovai nepatvirtino, kad jie patys vykdo eksploatuotojų maisto produktų sektoriuje veiklą ieškinio pateikimo dieną, ir nenurodė, ar, kaip ir kada, taip pat, kokiems produktams jie, kaip susiję asmenys, patys vartos nagrinėjamą teiginį. Vien intelektinio intereso, susijusio su Reglamentu Nr. 1924/2006 ir nagrinėjamu teiginiu, nepakanka, kad būtų pripažintas tiesioginis poveikis.

50 Pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali minėto straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose numatytomis sąlygomis pateikti ieškinį dėl jam skirtų aktų arba aktų, kurie yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, ar dėl reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktų, tiesiogiai su juo susijusių ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių.

51 Šiuo atveju ginčijamas reglamentas nebuvo skirtas ieškovams, todėl jie nėra šio akto adresatai. Nors tiesa tai, kad 2011 m. lapkričio 28 d. laišku Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 4 dalimi, informavo ieškovus apie jos ginčijamame reglamente esantį galutinį sprendimą dėl paraiškos gauti leidimą, iš šios informacijos negalima daryti išvados, kad ginčijamas reglamentas buvo skirtas ieškovams. Iš tiesų, kadangi reglamentas yra bendro pobūdžio, privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse remiantis SESV 288 straipsnio antra

pastraipa, jis nėra skirtas konkrečiam adresatui, bet yra skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* remiantis SESV 297 straipsnio 2 dalies antra pastraipa. Taigi, ginčijamas reglamentas, remiantis jo 2 straipsniu, buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje 2011 m. lapkričio 17 d.

52 Esant šiai situacijai ieškovai, remdamiesi SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa, gali pareikšti ieškinį dėl ginčijamo reglamento panaikinimo, tik jeigu jis tiesiogiai su jais susijęs.

53 Dėl tiesioginio poveikio iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad pagal šį reikalavimą reikia, kad, pirma, skundžiama priemonė darytų tiesioginį poveikį individo teisinei padėčiai ir, antra, nepaliktų diskrecijos šios priemonės adresatams, atsakingiems už jos įgyvendinimą, vykstantį savaime ir išplaukiantį tik iš Sąjungos teisės normų, netaikant kitų tarpinių taisyklių (1998 m. gegužės 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją*, C-386/96 P, Rink. p. I-2309, 43 punktas; 2004 m. birželio 29 d. Sprendimo *Front national prieš Parlamentą*, C-486/01 P, Rink. p. I-6289, 34 punktas ir 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Ente per le Ville vesuviane* ir *Ente per le Ville vesuviane prieš Komisiją*, C-445/07 P ir C-455/07 P, Rink. p. I-7993, 45 punktas).

54 Todėl reikia išnagrinėti, ar ginčijamu reglamentu daromas tiesioginis poveikis ieškovų teisinei padėčiai.

55 Šiuo aspektu reikia priminti, kad ginčijamas reglamentas yra mišraus pobūdžio (žr. šio sprendimo 40–43 punktus).

56 Viena vertus, kadangi teisės aktų leidėjas siekė leisti visiems fiziniams ar juridiniams asmenims pateikti leidimo paraišką remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsniu ir galutinis sprendimas dėl atsisakymo, susijusio su ieškovų paraiška dėl leidimo, yra ginčijamame reglamente, kuris yra galutinis Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose numatytos leidimo procedūros etapas, reikia konstatuoti, kad ginčijamas reglamentas daro tiesioginį poveikį ieškovų teisinei situacijai. Kita vertus, reikia pažymėti, kad šis sprendimas dėl atsisakymo yra visiškai automatinio pobūdžio ir išplaukia tik iš ginčijamo reglamento, netaikant kitų tarpinių taisyklių.

57 Todėl ginčijamu reglamentu daromas tiesioginis poveikis ieškovams, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą.

– Dėl individualaus poveikio ieškovams

58 Komisija tvirtina, kad ieškovai nėra individualiai susiję su ginčijamu reglamentu, nes jis, kaip teisės aktas, kuris grindžiamas taisyklėmis dėl esmės, o ne dėl asmenų, draudžia visiems asmenims vartoti nagrinėjamą teiginį. Be to, vien paprasto paraiškos dėl leidimo vartoti teiginį pateikimo ir vėlesnių pasikeitimų raštais su valdžios institucijomis, kurioms pateikta paraiška, nepakanka, kad pareiškėjas įgytų teisę pareikšti ieškinį.

59 Remiantis SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa, šis ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas tik jei ieškovai yra individualiai susiję su ginčijamu reglamentu arba jeigu jis yra reglamentuojamasis aktas, kuriame nėra įgyvendinamųjų priemonių.

60 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką asmenys, kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, yra konkrečiai susiję tik tuo atveju, jeigu šis sprendimas taikomas jiems dėl tam tikrų būdingų savybių arba dėl tam tikros situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų, todėl individualizuoja juos taip pat, kaip ir šio sprendimo adresatą (žr. 1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197, 223 punktą ir šio sprendimo 38 punkte minėto Sprendimo *Flaherty ir kt. prieš Komisiją* 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

61 Dėl tų pačių priežasčių, kurios išdėstytos šio sprendimo 38–45 punktuose, kiek tai susiję su suinteresuotumu pareikšti ieškinį, reikia konstatuoti, kad ginčijamas reglamentas daro individualų poveikį ieškovams. Iš tiesų, kadangi jie pateikė individualią paraišką leisti vartoti nagrinėjamą teiginį, pakanka nurodyti, kad tai gali būti laikoma aplinkybe, kuri, remiantis šio sprendimo 60 punkte priminta teismo praktika, gali išskirti juos iš visų kitų asmenų ir individualizuoti taip pat, kaip ir asmenis, kuriems šis sprendimas skirtas (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 38 punkte minėto Sprendimo *Flaherty ir kt. prieš Komisiją* 41 punktą ir 2011 m. spalio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija prieš Komisiją*, C-463/10 P ir C-475/10 P, Rink. p. I-9639, 74 punktą).

62 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti Komisijos argumentus, susijusius su individualiu poveikiu ieškovams.

63 Iš to išplaukia, kad reikia atmesti antrąjį pagrindą dėl nepriimtinumo, todėl ir Komisijos prieštaravimą dėl nepriimtinumo.

Dėl esmės

64 Grįsdami savo ieškinį ieškovai remiasi devyniais pagrindais. Pirmieji keturi ieškinio pagrindai susiję su Sąjungos teisės pažeidimu dėl, pirma, būtinybės nurodyti rizikos veiksnį nebuvimo, antra, dėl to, kad Komisija neatsižvelgė į veiksmingą rizikos veiksnio nurodymą, trečia, dėl to, kad ginčijamas reglamentas neproporcingas ir, ketvirta, dėl pakankamo teisinio pagrindo nebuvimo. Kiti keturi ieškinio pagrindai susiję su esminių formos reikalavimų pažeidimu dėl to, kad Komisija priėmė reglamentą, o ne sprendimą (penktasis pagrindas), dėl kompetencijos pasidalijimo nesilaikymo (šeštasis pagrindas), sprendimo per nustatytą terminą nepriėmimo (septintasis pagrindas) ir dėl visiško neatsižvelgimo į ieškovų ir suinteresuotų trečiųjų šalių pastabas (aštuntasis pagrindas). Galiausiai devintasis ieškinio pagrindas susijęs su pareigos motyvuoti pažeidimu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės klaida dėl būtinybės nurodyti rizikos veiksnį nebuvimu

65 Ieškovai tvirtina, kad Komisija pažeidė Sąjungos teisę, nes laikėsi nuomonės, kad leidimo paraiškoje būtina nurodyti rizikos veiksnį, tačiau toks reikalavimas neišplaukia iš Reglamento Nr. 1924/2006.

66 Iš ginčijamo reglamento 6 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija atsisakė suteikti leidimą vartoti nagrinėjamą teiginį motyvuodama tuo, kad jis neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų, nes nebuvo įrodyta, kad sumažėja susirgimo rizikos veiksnys. Iš to išplaukia, kad, Komisijos nuomone, siekiant gauti leidimą vartoti nagrinėjamą teiginį reikia, kad pareiškėjas nurodytų susirgimo rizikos veiksnį. Komisija mano, kad toks nurodymas galėjo būti pateiktas nagrinėjamo teiginio formuluotės pasiūlyme arba dokumentuose, pridėtuose prie leidimo paraiškos.

67 Todėl reikia išnagrinėti, ar pateikdami paraišką leisti vartoti nagrinėjamą teiginį ieškovai turėjo nurodyti siūlomoje šio teiginio formuluotėje arba dokumentuose, pridėtuose prie leidimo paraiškos, susirgimo rizikos veiksnį.

68 Pagal Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalies a punktą teiginiai dėl susirgimo rizikos mažinimo gali būti pateikiami, jei šio reglamento 15–17 ir 19 straipsniuose nustatyta tvarka buvo suteiktas leidimas įtraukti juos į Bendrijos leistinų teiginių sąrašą kartu su visomis būtinomis šių teiginių vartojimo sąlygomis. Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 3 dalyje pateikta informacija, kurią pareiškėjas privalo nurodyti savo paraiškoje.

69 Nors tiesa, kad, kaip tvirtina ieškovai, Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalies a punkto ir 15 straipsnio 3 dalies formuluotėje nenurodyti žodžiai „rizikos veiksnys“, susirgimo rizikos mažinimo teiginio sąvoka apibrėžta šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies 6 punkte. Pagal šį apibrėžimą ši sąvoka apima visus teiginius apie sveikatingumą, joje tiesiogiai ar netiesiogiai teigiama arba užsimenama, kad tam tikrai maisto kategorijai priklausančių produktų, maisto produkto arba vienos iš jo sudedamųjų dalių vartojimas gerokai sumažina riziką susirgti viena iš žmonėms būdingų ligų.

70 Šiuo aspektu ieškovai tvirtina, kad sąvoka „teiginys apie susirgimo rizikos mažinimą“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą, turi būti aiškinama plačiai ir apimti bet kokį susirgimo rizikos mažinimą, apie kurį tiesiogiai ar netiesiogiai teigiama ar užsimenama, nes teisės aktų leidėjas nedarė skirtumo tarp šios sąvokos ir sąvokos „susirgimo rizika“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 14 straipsnio 1 dalies a punktą ir kaip tai matyti iš Komisijos pranešimo spaudai ir 2013 m. liepos 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Green Swan* (C-299/12, 25 punktas). Be to, ieškovai pabrėžia, kad pagal bendras kalbos supratimo ir naudojimo praktikoje taisykles nėra esminio skirtumo tarp rizikos ir rizikos veiksnio.

71 Šį argumentą reikia atmesti. Iš tiesų, žinoma, Sąjungos teismas jau yra nusprendęs, kad tam tikrą sveikatingumo teiginio sąvokos elementą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 5 punktą, t. y. žodį „santykis“, kuris turi būti tarp maisto produkto ar vienos iš jo sudedamųjų dalių ir sveikatos, turi būti suprantamas plačiai (2012 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deutsches Weintor*, C-544/10, 34 punktas). Tačiau reikia pažymėti, jog net teigiant, kad teisės aktų leidėjas numatė plačią teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, sąvokos, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą, aiškinimą, tai neleidžia neatsižvelgti į jos elementą „rizikos veiksnys“. Be to, kadangi jis nenumatė bet kokio susirgimo rizikos mažinimo nesiremiant rizikos veiksnio buvimo būtinybe, jam nebuvo būtina apibrėžti šios sąvokos, o tai aiškiai nurodyta reikalavime dėl susirgimo rizikos veiksnio. Be to, tiek, kiek ieškovai atsižvelgdami į tai daro nuorodą į Komisijos pranešimą spaudai, reikia pažymėti, kad toks pranešimas neturi jokios teisinės reikšmės nagrinėjant šią bylą.

72 Dėl argumento, susijusio su šio sprendimo 70 punkte minėto Sprendimo *Green Swan*, reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas sprendimo dalyje, į kurią daro nuorodą ieškovai, Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą aiškino taip: tam, kad teiginys dėl sveikatingumo galėtų būti laikomas „teiginiu dėl susirgimo rizikos mažinimo“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, jame neprivalo būti aiškiai nurodyta, kad maisto produktų kategorijos, atskirų maisto produktų ar vienos iš jų sudedamųjų dalių vartojimas „gerokai“ sumažina žmonėms būdingo susirgimo rizikos veiksnį. Kadangi šis klausimas nėra reikšmingas šioje byloje, ieškovų argumentus reikia atmesti.

73 Todėl siekiant vartoti teiginį dėl susirgimo rizikos mažinimo, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą, reikalaujama, pirma, be susirgimo, nurodyti šio susirgimo rizikos veiksnį ir, antra, konstatavimą, kad maisto produktų kategorijos, maisto produktų ar vienos iš jų sudedamųjų dalių vartojimas gerokai sumažina šį veiksnį.

74 Iš to išplaukia, jog tam, kad Komisija galėtų išnagrinėti paraišką dėl nagrinėjamo teiginio leidimo, būtina, kad ieškovai nurodytų, be susirgimo, dar ir jo rizikos veiksnį.

75 Nors pakaktų to, kad toks nurodymas bent jau netiesiogiai išplauktų iš šio teiginio siūlomos formuluotės arba dokumentų, pridėtų prie leidimo paraiškos, ieškovai privalo nurodyti susirgimą ir konkretų jo rizikos veiksnį, kuris, jų nuomone, būtų gerokai sumažintas. Iš tiesų teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 2 dalyje pripažino, kad susirgimas turi kelis rizikos veiksnius. Pagal šią nuostatą ženklinant arba, jei produktas neturi ženklinimo, pateikiant produktą ar jo reklamoje taip pat turi būti nurodyta, kad teiginyje minimą susirgimą gali sukelti daug rizikos veiksnių ir kad pakeitus vieną iš šių veiksnių naudingas poveikis sveikatai įmanomas, bet negarantuotas. Todėl, ieškovams nenurodžius susirgimo ir konkretaus rizikos veiksnio, Komisija negalėjo įvertinti, koks kurio susirgimo rizikos veiksnys būtų gerokai sumažintas reguliariai geriant daug vandens.

76 Be to, reikia pažymėti, kaip tvirtina Komisija, kad toks teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, sąvokos aiškinimas užtikrina principo, numatyto Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalyje ir 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo (OL L 109, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 75) 2 straipsnio 1 dalies b punkte, laikymąsi, pagal kurį ženklinimas ir tvarka, pagal kurią jis realizuojamas, neturėtų suteikti maisto produktui prevencinių savybių.

77 Todėl ieškovų argumentas, jog Komisija klaidingai manė, kad privaloma nurodyti susirgimo rizikos veiksnį, turi būti atmestas.

78 Šia išvada negalima suabejoti dėl kitų ieškovų nurodytų argumentų.

79 Pirma, ieškovai tvirtina, kad nebuvo galima atmesti jų leidimo paraiškos motyvuojant tuo, kad jis neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų, nes pagal kartu taikomas Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalies, 16 straipsnio 3 dalies ir 14 straipsnio 1 dalies nuostatas Komisija, remdamasi paraiškos byla ir EFSA nuomone, privalėjo patikrinti, ar nagrinėjamas teiginys grindžiamas mokslo įrodymais ir ar jo formuluotė atitinka šiame reglamente skelbiamus kriterijus. Tačiau Komisija ir EFSA per leidimo procedūrą nenagrinėjo ieškovų pateiktų mokslo įrodymų. Be to, priešingai, nei numatyta Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalyje, Komisija negrindė savo sprendimo nei taikytinomis Sąjungos teisės aktų nuostatomis, nei kitomis teisėtomis ir reikšmingomis aplinkybėmis.

80 Šiuo aspektu pakanka pažymėti, jog tam, kad, remiantis paraiškos bylos medžiaga ir EFSA nuomone, būtų galima išnagrinėti ieškovų pateiktus mokslo įrodymus ir vėliau dėl šios paraiškos priimti galutinį sprendimą, atsižvelgdama į visas taikytinas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir į kitas teisėtas ir reikšmingas nagrinėjimo aplinkybes Komisija turi turėti paraišką leisti vartoti teiginį apie susirgimo rizikos mažinimą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir 14 straipsnio 1 dalies a punktą. Kaip jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 75 punktą), tokioje paraiškoje ieškovai privalo nurodyti ne tik nagrinėjamą susirgimą, bet ir konkretų jo rizikos veiksnį, kuris, jų nuomone, būtų gerokai sumažintas.

81 Tiek, kiek ieškovai šiuo aspektu tvirtina, jog nagrinėjamas teiginys nėra klaidingas, kad dėl jo yra mokslinis sutarimas, todėl nėra būtini mokslo įrodymai, ir kad, siekdama apsaugoti vartotojus, Komisija neprivalėjo nustatyti apribojimo, numatyto ginčijamame reglamente, reikia priminti, kad Komisija neatsisakė leisti vartoti nagrinėjamo teiginio, remdamasi mokslo įrodymų, susijusių su santykiu tarp dehidratacijos ir aktyvumo sumažėjimo, nebuvimu. Suteikti leidimą buvo atsisakyta todėl, kad nebuvo įrodyta, jog sumažėja susirgimo rizikos veiksnys, būtinas pagal Reglamente Nr. 1924/2006 nustatytą sistemą. Be to, kaip matyti iš Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnio, pagal šiame reglamente įtvirtintą sistemą leidžiama suteikti leidimą vartoti ir kitus sveikatingumo teiginius: ne tik tuos, kuriuose daroma nuoroda į susirgimo rizikos mažinimą, bet ir tuos, kuriuose neprivaloma nurodyti rizikos veiksnio. Tačiau taip nėra nagrinėjamos paraiškos atveju. Todėl ieškovų argumentams negalima pritarti.

82 Antra, ieškovai tvirtina, kad Gairių dėl teiginių, susijusių su maistu ir sveikata, vartojimo, kurias 1997 m. priėmė Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) *Codex alimentarius* komisija ir Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) ir kurios buvo iš dalies pakeistos 2004 m. ir paskutinį kartą pakeistos 2008 m. (CAC/GL/23-1997), 2.2.3 punkte pateikti teiginių apie susirgimo rizikos mažinimą pavyzdžiai ir juose aiškiai nenurodytas konkretus rizikos veiksnys.

83 Šiuo aspektu, viena vertus, reikia konstatuoti, kad, žinoma, iš Reglamento Nr. 1924/2006 7 konstatuojamosios dalies matyti, kad teisės aktų leidėjas tinkamai atsižvelgė į apibrėžimus ir sąlygas, esančius šiose gairėse. Tačiau, siekiant apibrėžti teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, sąvoką, teisės aktų leidėjas ne paprasčiausiai padarė nuorodą į apibrėžimą, pateiktą minėtose gairėse, bet kartu pateikė ir savo apibrėžimą šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies 6 punkte.

Kita vertus, reikia pažymėti, kad šių gairių 2.2.3 punkte, kur apibrėžiamas teiginys, susijęs su susirgimo rizikos mažinimu, minimas rizikos veiksnio buvimas. Iš tiesų pagal šį apibrėžimą rizikos mažinimas reiškia esminį vieno ar kelių svarbių susirgimo arba konkrečios būklės rizikos veiksnių pakeitimą. Minėtame apibrėžime nurodyta, kad susirgimai turi kelis rizikos veiksnius ir kad vieno iš šių veiksnių pakeitimas gali turėti teigiamą poveikį arba ne. Todėl ieškovų argumentus reikia atmesti.

84 Trečia, reikia atmesti ieškovų argumentą, kad savo 2009 m. spalio 29 d. Reglamente (EB) Nr. 1024/2009 dėl leidimo vartoti ir nesutikimo leisti vartoti teiginius apie maisto produktų sveikatingumą – susirgimo rizikos mažinimą ir apie vaikų vystymąsi bei sveikatą (OL L 283, p. 22) Komisija leido vartoti teiginį, kad dėl kramtomosios gumos ir (arba) pastilių su ksilitoliu poveikio sumažėja rizika susirgti dantų ėduonimi, ir nemanė, kad yra būtina apibrėžti rizikos veiksnį. Iš tiesų dėl Komisijos leisto teiginio Reglamente Nr. 1024/2009 aiškiai nurodyta, kad dantų apnašos yra rizikos veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti. Be to, kadangi teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą, sąvoka yra teisinio pobūdžio ir turi būti aiškinama remiantis objektyviais kriterijais, ji negali priklausyti nuo subjektyvaus Komisijos vertinimo ir turi būti apibrėžiama neatsižvelgiant į ankstesnę šios institucijos praktiką (šiuo klausimu žr. 2010 m. gegužės 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Todaro Nunziatina & C.*, C-138/09, Rink. p. I-4561, 21 punktą ir 2012 m. rugsėjo 27 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Wam Industriale prieš Komisiją*, T-303/10, 82 punktą). Taip pat reikia priminti, kad vienodo požiūrio principu negalima remtis siekiant pateisinti netinkamą teisės akto aiškinimą (1993 m. kovo 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, C-313/90, Rink. p. I-1125, 45 punktas).

85 Todėl reikia atmesti pirmąjį ieškinio pagrindą.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės pažeidimu dėl to, kad Komisija neatsižvelgė į veiksmingą rizikos veiksnio nurodymą

86 Ieškovai tvirtina, kad Komisija pažeidė Sąjungos teisę, nes neatsižvelgė į veiksmingą rizikos veiksnio nurodymą jų pateiktos nagrinėjamo teiginio formuluotės pasiūlymuose. Iš tiesų savo 2008 m. lapkričio 28 d. laiške jie jau pateikė nuorodą į vandens kiekį audiniuose ir, atsižvelgę į *Bundesamt* patarimą 2008 m. gruodžio 18 d. rašte, savo 2009 m. vasario 10 d. laiške kaip rizikos veiksnį nurodė vandens audiniuose netekimą. Be to, rizikos veiksnys „dehidratacija“ jau buvo nagrinėjamo teiginio pasiūlyme tiek, kiek tai susiję su „aktyvumo sumažėjimo“ susirgimu. Bet kuriuo atveju EFSA ir Komisija galėjo pakeisti nagrinėjamo teiginio pasiūlymo formuluotę vertindamos ar aiškindamos šį pasiūlymą plačiąja prasme.

87 Pirma, dėl ieškovų argumento, jog Komisija neatsižvelgė į tai, kad jie kaip rizikos veiksnį nurodė vandens audiniuose netekimą, reikia pažymėti, kad EFSA ir Komisija atsižvelgė į šį nurodymą. Iš tiesų, viena vertus, savo 2011 m. sausio 28 d. mokslo nuomonėje EFSA padarė išvadą, kad ieškovų pasiūlyti rizikos veiksniai, t. y. vandens audiniuose netekimas arba audiniuose esančio vandens kiekio sumažėjimas, buvo vandens išeikvojimo, todėl ieškovų nurodyto susirgimo „dehidratacija“ požymiai. Kita vertus, pagal ginčijamo reglamento 6 konstatuojamąją dalį, pateikus prašymą dėl patikslinimo, ieškovai nurodė vandens audiniuose netekimą arba audiniuose esančio vandens kiekio sumažėjimą kaip dehidratacijos rizikos veiksnius. Komisija, remdamasi EFSA mokslo nuomone, vėliau padarė išvadą, kad susirgimo rizikos veiksnio mažinimas nebuvo įrodytas.

88 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kaip tvirtina Komisija ir matyti iš 2011 m. sausio 28 d. EFSA mokslo nuomonės, kad vandens audiniuose netekimas nėra susirgimo „dehidratacija“ rizikos veiksnys, bet veikiau apibūdina dehidratacijos būklę ir šios būklės egzistavimą pagal konstatuotą vandens netekimą. Todėl remdamasi EFSA mokslo nuomone Komisija ginčijamo reglamento 6 konstatuojamoje dalyje galėjo daryti pagrįstą išvadą, kad susirgimo rizikos veiksnio mažinimas nebuvo įrodytas, nes vandens audiniuose netekimas yra vandens išeikvojimo, todėl ir „dehidratacijos“ susirgimo požymis.

89 Dėl ieškovų argumento, kad EFSA ir Komisija klaidingai atsižvelgė į „dehidrataciją“ kaip į susirgimą ir neatsižvelgė į „dehidrataciją ir žymų aktyvumo sumažėjimą“ kaip į susirgimą, kaip nurodyta jų 2008 m. lapkričio 28 d. rašte, reikia pažymėti, kaip ir Komisija, kad žymus aktyvumo sumažėjimas savaime yra ne susirgimas, bet susirgimo pasekmė arba simptomai. Be to, 2008 m. lapkričio 28 d. laiške ieškovai pripažino, kad aktyvumo sumažėjimas yra klasikinis dehidratacijos simptomas ir jos pasekmė, o 2010 m. spalio 25 d. laiške nurodė, kad dehidratacija yra patologinė būklė, susijusi su aktyvumo sumažėjimu, ir kad reguliarus didelio vandens kiekio suvartojimas sumažina jos riziką, tačiau nepaminėjo žymaus aktyvumo sumažėjimo.

90 Dėl ieškovų argumento, kad jie nurodė vandens audiniuose netekimą kaip rizikos veiksnį remdamiesi *Bundesamt* patarimu, reikia konstatuoti, jog pastaroji savo 2008 m. gruodžio 18 d. rašte tik nurodė, kad buvo galima numatyti, jog ieškovai, nurodydami rizikos veiksnį, atsižvelgė į vandens audiniuose netekimą. Todėl *Bundesamt* niekaip nenurodė vandens audiniuose netekimo kaip „dehidratacijos“ rizikos veiksnio.

91 Antra, dėl ieškovų argumento, kad Komisija klaidingai neatsižvelgė į „dehidratacijos“ rizikos poveikį susirgimui „aktyvumo sumažėjimas“, kuris buvo aiškiai nurodytas siūlomo nagrinėjamo teiginio formuluotėje, pakanka konstatuoti, kad *Bundesamt* prašymu ieškovai savo 2008 m. lapkričio 10 d. laiške aiškiai nurodė, jog daro nuorodą į susirgimą „dehidratacija ir žymus aktyvumo sumažėjimas“. Kadangi aktyvumo sumažėjimas negali būti laikomas susirgimu (žr. šio sprendimo 89 punktą), EFSA ir Komisija negalėjo laikyti dehidratacijos rizikos veiksniu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir 14 straipsnio 1 dalies a punktą.

92 Trečia, kiek tai susiję su ieškovų argumentu, kad EFSA ir Komisija, remdamosi diskrecija, privalėjo performuluoti nagrinėjamo teiginio pasiūlymo formuluotę, aiškinti šią formuluotę plačiai ar nagrinėjamo teiginio vartojimą sieti su kitų veiksnių nurodymo sąlyga, jau buvo konstatuota, kad pareiškėjas (žr. šio sprendimo 75 punktą) privalo nurodyti, bent jau netiesiogiai, susirgimą ir konkretų jo rizikos veiksnį, kuris, jo nuomone, bus gerokai sumažintas. Nesant tokio nurodymo ir neatsižvelgiant į konkrečią nagrinėjamo teiginio formuluotę, nei EFSA, nei Komisija negalėjo įvertinti, kuris kokio susirgimo rizikos veiksnys bus gerokai sumažintas vartojant tam tikrus maisto produktus ar vieną iš jų sudėtinių dalių. Be to, kaip matyti iš bylos medžiagos, *Bundesamt*, EFSA ir Komisija kelis kartus atkreipė ieškovų dėmesį į reikalavimą nurodyti susirgimo rizikos veiksnį (žr. šio sprendimo 9, 10, 14 ir 15 punktus).

93 Ketvirta, tiek, kiek ieškovai dublike mini nepakankamą vandens kiekį kaip rizikos veiksnį, pakanka konstatuoti, kad iš to paties ieškovų dubliko išplaukia, kad šis nepakankamas kiekis, jų nuomone, yra papildomas rizikos veiksnys, kuris nebuvo numatytas paraiškoje dėl leidimo vartoti nagrinėjamą teiginį.

94 Todėl antrąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su proporcingumo principo pažeidimu

95 Ieškovai tvirtina, kad priimdama ginčijamą reglamentą Komisija pažeidė proporcingumo principą. Ieškovų teigimu, paraiškos dėl leidimo vartoti nagrinėjamą teiginį atmetimas nebuvo nei tinkamas, nei būtinas siekiant įgyvendinti Reglamento Nr. 1924/2006 tikslą, t. y. užtikrinti mokslo atžvilgiu pakankamai pagrįstų teiginių vartojimą. Iš tiesų Komisija galėjo pakeisti siūlomą nagrinėjamo teiginio formuluotę laikantis jos pagrindinės apimties. Komisija galėjo pakankamai aiškiai nurodyti minėtoje formuluotėje reikalaujamą rizikos veiksnį. Tiksliau kalbant, atmetimas nėra tinkamas tiek, kiek Reglamento Nr. 1924/2006 tikslas nėra uždrausti pateikti informaciją naudojant sveikatingumo teiginius, pakankamai pagrįstus moksliškai. Be to, atmetimas nebuvo būtinas, nes santykis, aprašytas grindžiant leidimo paraišką, neginčijamai turi pakankamą mokslo pagrindą. Be to, atmetimas yra neproporcingas, nes trukdo vartotojams žinoti informaciją, kuri iš esmės neginčijama. Ieškovų teigimu,

ginčijamu reglamentu keliama grėsmė ir jų laisvėms, pripažintoms Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 6 ir 16 straipsniuose. Komisija taip pat pažeidė vienodo požiūrio principą tiek, kiek praeityje leido vartoti panašius teiginius, susijusius su susirgimo rizikos mažinimu, nenurodant jokio rizikos veiksnio.

96 Visų pirma dėl ieškovų argumento, kad priimdama ginčijamą reglamentą Komisija pažeidė proporcingumo principą, reikia pažymėti, kad ši institucija atsisakė leisti vartoti nagrinėjamą teiginį dėl leidimo procedūros reikalavimo, numatyto Reglamente Nr. 1924/2006, nesilaikymo. Iš tiesų pagal ginčijamo reglamento 6 konstatuojamąją dalį Komisija neleido vartoti nagrinėjamo teiginio, nes ieškovai neįrodė susirgimo rizikos veiksnio mažinimo, kadangi jų pasiūlyti rizikos veiksniai yra susirgimo požymiai. Kaip jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 75 punktą), pateikiant paraišką dėl leidimo vartoti tokį teiginį, be nagrinėjamo susirgimo, dar reikia nurodyti konkretų jo rizikos veiksnį, kuris, ieškovų manymu, bus gerokai sumažintas. Be to, iš antrojo ieškinio pagrindo nagrinėjimo matyti, kad ieškovai nenurodė tokio rizikos veiksnio. Todėl tokiu atveju Komisija negalėjo įvertinti, kuris nagrinėjamo susirgimo rizikos veiksnys bus gerokai sumažintas reguliariai vartojant didelį kiekį vandens. Todėl, priešingai, nei tvirtina ieškovai, atsisakymas leisti vartoti nagrinėjamą teiginį nebuvo susijęs su konkrečia siūloma nagrinėjamo teiginio formuluote. Ieškovams nenurodžius rizikos veiksnio, galimas šios formuluotės pakeitimas bet kuriuo atveju negalėjo lemti to, kad prašomas leidimas bus suteiktas. Todėl reikia atmesti ieškovų argumentus, kad priimdama ginčijamą reglamentą Komisija pažeidė proporcingumo principą.

97 Šia išvada negalima abejoti dėl ieškovų teiginio, kad pagal 2004 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Douwe Egberts* (C-239/02, Rink. p. I-7007) visišku reklamos draudimu viršijama tai, kas būtina vartotojų apsaugos nuo apgaulės tikslui pasiekti. Iš tiesų šis atvejis susijęs ne su visišku nagrinėjamo teiginio draudimu, bet su leidimo procedūros reikalavimų, nurodytų Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose, laikymusi.

98 Be to, tiek, kiek ieškovai tvirtina, kad jų paraiškos atmetimas neproporcingas, nes neleido vartotojams žinoti informacijos, kuri iš esmės neginčijama, reikia priminti, kad Reglamente Nr. 1924/2006, remiantis jo 13 straipsniu, taip pat numatyta galimybė suteikti leidimą vartoti kitus teiginius apie sveikatingumą, kuriuose nedaroma nuoroda į susirgimo rizikos mažinimą, dėl kurių nereikalaujama nurodyti rizikos veiksnio ir kuriais galima atkreipti dėmesį į teigiamą pakankamai suvartojamo vandens poveikį žmogaus kūnui ir jo funkcijoms.

99 Antra, dėl ieškovų argumento, kad ginčijamu reglamentu keliama grėsmė Pagrindinių teisių chartijos 6 ir 16 straipsniuose pripažįstamoms laisvėms, susijusioms su teise į laisvę ir saugumą bei laisve užsiimti verslu, reikia pažymėti, kad ieškovai šiame ieškinio pagrinde tik abstrakčiai nurodo minėtų nuostatų pažeidimą. Pagrindinių teisių chartijos 6 ir 16 straipsnių pažeidimas yra atskiras ir nepriklausomas pagrindas nuo šio ieškinio pagrindo, kuris susijęs su proporcingumo principo pažeidimu. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmą pastraipą, taikomą procedūrai Bendrajame Teisme pagal to paties statuto 53 straipsnio pirmą pastraipą ir Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktą, ieškinyje turi būti pateikiama, be kita ko, pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka. Jame turi būti paaiškinta, kas sudaro ieškinio pagrindą, todėl tik abstrakčiai tai nurodžius neįvykdomi Teisingumo Teismo statuto ir Procedūros reglamento reikalavimai (šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Provincia di Imperia prieš Komisiją*, T-351/05, Rink. p. II-241, 87 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Iš to matyti, kad ieškovų argumentą, susijusį su Pagrindinių teisių chartijos 6 ir 16 straipsnių pažeidimu, reikia atmesti kaip nepriimtiną.

100 Trečia, reikia atmesti ieškovų argumentą, kad Komisija pažeidė proporcingumo ir vienodo požiūrio principus, nes praeityje leido naudoti sveikatingumo teiginius nenurodant jokio rizikos veiksnio. Iš tiesų pakanka pažymėti, viena vertus, kad ieškovai daro nuorodą į kitokius sveikatingumo teiginius, ne tuos, kuriuose daroma nuoroda į susirgimo rizikos mažinimą ir kuriuos Komisija leidžia pagal Reglamento Nr. 1924/2006 13 straipsnį. Jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 81 ir 98 punktus),

kad siekiant vartoti šiuos teiginius nereikia nurodyti rizikos veiksnio. Kita vertus, jie daro nuorodą į Reglamente Nr. 1024/2009 numatytą leidimą vartoti teiginį, kad dėl kramtomosios gumos ir (arba) pastilių su ksilitoliu poveikio sumažėja rizika susirgti dantų ėduonimi. Šis argumentas jau buvo atmestas išnagrinėjus pirmąjį ieškinio pagrindą (žr. šio sprendimo 84 punktą).

101 Todėl reikia atmesti trečiąjį ieškinio pagrindą.

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su pakankamo teisinio pagrindo nebuvimu

102 Ieškovai tvirtina, kad ginčijamas reglamentas turi būti panaikintas, nes jis nėra grindžiamas pakankamu teisiniu pagrindu. Šis reglamentas grindžiamas Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalimi, aiškinama kartu su 14 straipsnio 1 dalies a punktu ir 10 straipsnio 1 dalimi. Ieškovų teigimu, šios nuostatos prieštarauja Sąjungos teisei tiek, kiek jomis pažeidžiamas proporcingumo principas, nurodytas ESS 5 straipsnio 4 dalyje. Todėl šiame ieškinio pagrinde ieškovai ginčija Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalies, aiškinamos kartu su 14 straipsnio 1 dalies a punktu ir 10 straipsnio 1 dalimi, teisėtumą.

103 Reikia priminti, kad pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad Sąjungos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina aptariamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti, todėl kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams (žr. 2006 m. kovo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Zuid-Hollandse Milieufederatie ir Natuur en Milieu*, C-174/05, Rink. p. I-2443, 28 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

104 Dėl ankstesniame punkte minėtų sąlygų teisminės kontrolės reikia priminti, kad Reglamento Nr. 1924/2006 teisinis pagrindas yra EB 95 straipsnis, pagal kurį teisės aktų leidėjas nustato valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų derinimo priemones, skirtas vidaus rinkai sukurti ir veikti. Pagal šio straipsnio 3 dalį teisės aktų leidėjas privalo, be kita ko, sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje atkreipti dėmesį į aukšto lygio apsaugą ir ypač atsižvelgti į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves. Šiuo aspektu, siekiant, kad būtų veiksmingai įgyvendinamas Sąjungos teisės aktų leidėjui numatytas tikslas, jam reikia pripažinti didelę veiksmų laisvę nagrinėjamoje srityje, kuri apimtų politinio, ekonominio ir socialinio pobūdžio pasirinkimus ir kur jis turi atlikti sudėtingus vertinimus. Tik akivaizdžiai netinkamas šioje srityje priimtos priemonės pobūdis, palyginti su tikslu, kurio kompetentingos institucijos ketina siekti, gali paveikti šios priemonės teisėtumą (šiuo klausimu žr. 2002 m. gruodžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco*, C-491/01, Rink. p. I-11453, 123 punktą; 2004 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Swedish Match*, C-210/03, Rink. p. I-11893, 48 punktą; 2005 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *ABNA ir kt.*, C-453/03, C-11/04, C-12/04 ir C-194/04, Rink. p. I-10423, 69 punktą; 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-380/03, Rink. p. I-11573, 145 punktą ir 2011 m. rugsėjo 9 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Dow AgroSciences ir kt. prieš Komisiją*, T-475/07, Rink. p. II-5937, 150 punktą).

105 Dėl Reglamentu Nr. 1924/2006 siekiamų tikslų reikia priminti, kad iš šio reglamento 1 straipsnio 1 dalies ir 1 ir 36 konstatuojamųjų dalių matyti, kad šio reglamento tikslas yra užtikrinti gerą vidaus rinkos funkcionavimą tiek, kiek tai susiję su maistingumo ir sveikatingumo teiginiais, kartu užtikrinant vartotojams aukštą apsaugos lygį. Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1924/2006 1 ir 18 konstatuojamųjų dalių, sveikatos apsauga yra vienas iš pagrindinių šio reglamento tikslų (šio sprendimo 71 punkte minėto Sprendimo *Deutsches Weintor* 45 punktas). Minėto reglamento 1 konstatuojamoje dalyje šiuo aspektu patikslinama, kad į rinką pateikiami produktai, įskaitant importuotus, turėtų būti saugūs ir atitinkamai paženklinti. Pagal šio reglamento 9 konstatuojamąją dalį remiantis jame nustatytais principais turi būti užtikrinta aukšto lygio vartotojų apsaugą, suteikta jiems reikalinga informacija, kad jie galėtų rinktis gerai žinodami faktus, taip pat sukurtos vienodos konkurencijos sąlygos maisto pramonėje. Šiuo aspektu Reglamento Nr. 1924/2006 23 konstatuojamoje dalyje skelbiama, kad

Sąjungoje vartoti teiginius apie sveikatingumą turėtų būti leidžiama tik atlikus aukščiausio įmanomo lygio mokslo įvertinimą ir tam, kad būtų užtikrintas suderintas šių teiginių vertinimas, šiuos įvertinimus turėtų atlikti EFSA.

106 Visų pirma ieškovai tvirtina, kad teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, leidimo procedūra, numatyta Reglamento Nr. 1924/2006 10 straipsnio 1 dalyje, 14 straipsnio 1 dalies a punkte ir 17 straipsnio 1 dalyje, nėra tinkama įgyvendinti sveikatingumo teiginių vartojimo suderinimo tikslą užtikrinant aukštą vartotojų apsaugą. Ieškovų teigimu, mokslinio vertinimo procedūra EFSA nėra skaidri ir lemia nevienodus rezultatus.

107 Pirma, grįsdami šį teiginį ieškovai pažymi, kad tokios rūšies teiginiai, kaip antai nagrinėjamas, negali būti naudojami pranešimuose, skirtuose vartotojams, nors EFSA yra pripažinusi atskiroje mokslo nuomonėje, kad nagrinėjamo teiginio pagrindas gali būti laikomas pakankamai moksliškai pagrįstu. Be to, EFSA šiuo atveju reikalavo nurodyti rizikos veiksnį, nors nemanė, kad būtina nurodyti tokį veiksnį kitoje byloje, susijusioje su kramtomosios gumos ir (arba) pastilių su ksilitoliu poveikiu rizikai susirgti dantų ėduonimi, o tai patvirtino Komisija.

108 Šiuo aspektu, viena vertus, reikia pažymėti, kad ši ieškovų pateikta kritika iš esmės apima būdą, kaip nagrinėjama leidimo procedūra buvo taikoma EFSA. Tačiau šios aplinkybės negali turėti įtakos šios procedūros teisėtumui (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Alliance for Natural Health ir kt.*, C-154/04 ir C-155/04, Rink. p. I-6451, 87 ir 88 punktus). Kita vertus, reikia konstatuoti, kad mokslo nuomonė, į kurią atsižvelgė ieškovai, bendrąja prasme susijusi su nuorodų dėl vandens dietinėmis vertėmis, todėl neapima reguliaraus didelio kiekio vandens vartojimo poveikio susirgimo rizikos veiksniui. Dėl argumento, susijusio su tariama neatitiktimi bylai dėl kramtomosios gumos ir (arba) pastilių su ksilitoliu poveikio rizikai susirgti dantų ėduonimi, pažymėtina, kad jis jau buvo atmestas (žr. šio sprendimo 84 punktą).

109 Antra, tiek, kiek ieškovai nepateikdami papildomų patikslinimų tvirtina, kad teisinis pagrindas, reglamentuojantis nagrinėjamą leidimo procedūrą, nėra tinkamas, nes nėra konkrečių nuostatų, susijusių su EFSA atliekamu mokslo vertinimu, pakanka pažymėti, kad Reglamento Nr. 178/2002 III skyriuje išsamiai reglamentuojama EFSA darbo tvarka. Be to, Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnyje yra nuostatų, susijusių su EFSA nuomone, ir priimdama Reglamentą Nr. 353/2008 Komisija nustatė Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio įgyvendinimo taisykles, įskaitant susijusias su paraiškos dėl leidimo vartoti teiginį dėl susirgimo rizikos mažinimo, parengimu ir pateikimu. Todėl šį argumentą reikia atmesti.

110 Todėl, atsižvelgiant į ieškovų argumentus, nepanašu, kad sveikatingumo teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, leidimo procedūra, numatyta Reglamento Nr. 1924/2006 10 straipsnio 1 dalyje, 14 straipsnio 1 dalies a punkte ir 17 straipsnio 1 dalyje, yra netinkama tam, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai.

111 Antra, ieškovai tvirtina, kad nagrinėjama leidimo procedūra nėra būtina siekiant įgyvendinti Reglamento Nr. 1924/2006 tikslus. Ši procedūra numato absoliutų reklamos draudimą, tačiau kartu ir galimybę gauti leidimą. Tačiau laisvė skatinti ir informuoti suinteresuotuosius asmenis būtų mažiau apribota paliekant draudimo piktnaudžiauti principą, numatytą Direktyvos 2000/13 2 straipsnyje, kuris buvo taikomas iki priimant Reglamentą Nr. 1924/2006. Ieškovų teigimu, teisės aktų leidėjas galėjo pasinaudoti Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią reklamos draudimas taikant teiginius, susijusius su susirgimu, galėtų būti ribojamas. Šios direktyvos nuostatos, kurios kiekvienu atveju leistų nacionaliniu lygmeniu vykdyti sveikatingumo teiginių kontrolę *a posteriori*, buvo pakankamos. Be to, kadangi mokslo kriterijus išliko tas pats, priežastis, dėl kurios Reglamento Nr. 1924/2006 tikslai galėtų būti geriau pasiekti atliekant EFSA nagrinėjimą nei nacionalinių valdžios institucijų nagrinėjimą, nėra akivaizdi.

112 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad teisės aktų leidėjas motyvavo Reglamento Nr. 1924/2006 būtinybę, tiksliau – leidimo procedūrą dėl teiginių, susijusių su susirgimo rizikos mažinimu, atsižvelgiant į šio reglamento tikslus, toliau nurodytose konstatuojamosiose dalyse. Reglamento Nr. 1924/2006 2 konstatuojamoje dalyje jis nurodė, kad su minėtais teiginiais susijusių nacionalinių nuostatų skirtumai, kurie gali trukdyti maisto produktams laisvai judėti ir sukurti nelygias konkurencijos sąlygas, daro tiesioginį poveikį vidaus rinkos funkcionavimui. Pagal minėto reglamento 10 konstatuojamąją dalį šių kriterijų naudojimas nacionaliniu lygmeniu gali riboti prekybą Sąjungoje, todėl jie turi būti suderinti. Tai patikslinta šio reglamento 14 konstatuojamoje dalyje, pagal ją šiuo metu kai kuriose valstybėse narėse ženklinant ir reklamuojant maisto produktus vartojami įvairūs teiginiai, susiję su medžiagomis, kurių naudingas poveikis nebuvo įrodytas arba kurias šiuo metu mokslininkai vertina nevienareikšmiškai. Šiuo aspektu Reglamento Nr. 1924/2006 17 konstatuojamoje dalyje numatyta, viena vertus, kad vartojant teiginius apie maistingumą ir sveikatingumą daugiausia reikėtų atsižvelgti į mokslo teiginių įrodymą ir, antra, tokius teiginius vartojantys maisto produktų sektoriaus eksploatuotojai turėtų juos pagrįsti. Pagal šią konstatuojamąją dalį teiginys turėtų būti moksliškai pagrįstas, atsižvelgiant į turimų mokslo duomenų visumą ir suteikiant reikšmę įrodymams. Be to, Reglamento Nr. 1924/2006 28 konstatuojamoje dalyje skelbiama: kadangi mityba yra vienas iš daugelio veiksnių, galinčių lemti tam tikrų ligų pradžią ir kadangi kiti veiksniai irgi gali lemti ligų pradžią, teiginiams apie susirgimo rizikos mažinimą turėtų būti taikomi konkretūs ženklinimo reikalavimai.

113 Atsižvelgiant į ieškovų pateiktus argumentus, nepanašu, kad šios konstatuojamosios dalys negali pagrįsti nagrinėjamų nuostatų, susijusių su teiginių dėl susirgimo rizikos mažinimo leidimo procedūra, būtinybės atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1924/2006 tikslus. Žinoma, suinteresuotųjų asmenų skatinimo ir informavimo laisvė galbūt būtų mažiau apribota, jei Direktyvoje 2000/13 numatyta sistema, galiojusi iki priimant Reglamentą Nr. 1924/2006, būtų palikta galioti. Tačiau, atsižvelgiant į motyvus, nurodytus šio sprendimo 112 punkte minėtose konstatuojamosiose dalyse, nepanašu, kad priemonės, priimtos remiantis Direktyvoje 2000/13 numatytos sistemos pagrindu dėl teiginių, susijusių su susirgimo rizikos mažinimu, būtų, atsižvelgiant į šio sprendimo 105 punkte minėtus tikslus, taip pat tinkamos kaip ir nagrinėjamos Reglamento Nr. 1924/2006 nuostatos. Taip yra visų pirma dėl to, kad Reglamentu Nr. 1924/2006 įvedus šių sveikatingumo teiginių draudimo principą, tačiau numačius galimybę gauti leidimą juos vartoti, turi būti atlikta išankstinė jų kontrolė.

114 Dėl aptariamų sveikatingumo teiginių nagrinėjimo perkėlimo iš nacionalinių valdžios institucijų į EFSA pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1924/2006 23 konstatuojamoje dalyje esantis teiginys, jog siekiant užtikrinti suderintą mokslo vertinimą reikia, kad nagrinėjamų sveikatingumo teiginių vertinimą atliktų EFSA, panašu, nėra klaidingas. Iš tiesų, net jei nacionalinės valdžios institucijos turi taikyti tuos pačius kriterijus siekdamos įvertinti šiuos teiginius, vienos įstaigos mokslinio vertinimo atlikimas yra papildoma aplinkybė, galinti užtikrinti suderinamumą. Be to, kaip matyti iš Reglamento Nr. 178/2002 22 straipsnio 2, 3 ir 6 dalių, EFSA užduotis būtent yra pateikti mokslo nuomones; tai – mokslinis pagrindas, į kurį reikia atsižvelgti rengiant ir priimant Sąjungos priemones srityse, kurios turi tiesioginį ar netiesioginį poveikį maisto produktų saugumui, ir ji prisideda prie aukšto lygio sveikatos apsaugos.

115 Todėl ieškovų argumentą, susijusį su teiginių dėl susirgimo rizikos mažinimo leidimo procedūra, reikia atmesti.

116 Trečia, ieškovai tvirtina, kad nagrinėjama leidimo procedūra, įtvirtinta Reglamente Nr. 1924/2006, nėra adekvati, nes ji suinteresuotiesiems asmenims numato ilgą ir brangią procedūrą, kuri nėra skaidri. Galimo kompetentingų valdžios institucijų skirtingo pakankamo mokslinio pagrindo kriterijaus aiškinimo klausimą taikant Direktyvoje 2000/13 įtvirtintą tvarką, jų teigimu, galima išspręsti naudojantis kreipimosi į Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra.

117 Dėl teiginio, kad nagrinėjama leidimo procedūra yra ilga ir neskaidri, pakanka pažymėti, kad ši procedūra numato terminus ir yra išsamiai reglamentuota Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose. Konkrečiai iš šio reglamento 15 straipsnio 2 dalies matyti, kad paraiška siunčiama valstybės narės nacionalinei kompetentingai institucijai, kuri patvirtina šios paraiškos gavimą per 14 dienų nuo jos gavimo ir nedelsdama apie tai informuoja EFSA. Pagal minėto reglamento 16 straipsnio 1 dalį EFSA priima savo nuomonę per 5 mėnesius nuo pagrįstos paraiškos gavimo datos ir šis terminas gali būti pratęstas iki 2 mėnesių, kai EFSA paprašo pareiškėjo pateikti papildomų paaiškinimų. Galiausiai pagal Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalį Komisija pateikia komitetui per 2 mėnesius nuo EFSA nuomonės gavimo sprendimo dėl leistinų sveikatingumo teiginių projektą. Šio reglamento 17 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad sprendimas dėl paraiškos priimamas laikantis reguliavimo su tikrinimu procedūros.

118 Dėl ieškovų argumentų, kad nagrinėjama procedūra yra brangi, reikia konstatuoti, kad nei EFSA, nei Komisija nerenka rinkliavų, skirtų padengti procedūros išlaidas. Be to, ieškovai neįrodė, kad nagrinėjama procedūra yra pernelyg brangi atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1924/2006 tikslus.

119 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, negalima pritarti ieškovų argumentui, susijusiam su suderinamumu taikant Teisingumo Teismo prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą.

120 Todėl, atsižvelgiant į ieškovų argumentus, nepanašu, kad teiginio dėl susirgimo rizikos mažinimo leidimo procedūra yra neadekvati Reglamento Nr. 1924/2006 tikslams.

121 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Reglamento Nr. 1924/2006 10 straipsnio 1 dalis, 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 17 straipsnio 1 dalis nėra akivaizdžiai netinkami, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 104 punkte minėtą teismo praktiką, atsižvelgiant į tikslus, kurių siekia institucijos, todėl šios nuostatos nėra neteisėtos kaip pažeidžiančios proporcingumo principą.

122 Tiek, kiek ieškovai nepateikdami papildomų paaiškinimų dublike tvirtina, kad pažeidžiama Pagrindinių teisių chartijos 14 straipsnio 1 dalis, 15 straipsnio 1 dalis ir 16 straipsnis, susiję su teise į mokslą ir laisve vykdyti profesinę veiklą ir verslą, šis argumentas turi būti atmestas kaip nepriimtinas. Iš tiesų, viena vertus, vien abstraktus tokio pažeidimo nurodymas neatitinka Teisingumo Teismo statuto ir Procedūros reglamento reikalavimų (žr. šio sprendimo 99 punktą). Kita vertus, remiantis Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, vykstant procesui negalima pateikti naujų pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui, o taip akivaizdžiai nėra šiuo atveju. Be to, teiginys dėl Pagrindinių teisių chartijos nuostatų pažeidimo nėra pagrindas, kuriuo tiesiogiai ar netiesiogiai išplėtojamas anksčiau ieškinyje nurodytas pagrindas. Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, draudimas, kylantis iš Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose numatytos procedūros, nepažeidžia laisvės užsiimti profesine veikla ir verslu (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 71 punkte minėto Sprendimo *Deutsches Weintor* 42–59 punktus).

123 Todėl ketvirtasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl penktojo ieškinio pagrindo, susijusio su esminių formos reikalavimų pažeidimu priimant reglamentą

124 Ieškovai tvirtina, kad Komisija padarė esminių formos reikalavimų pažeidimą tiek, kiek atsisakiusi leisti nagrinėjamą teiginį ji priėmė reglamentą, o ne sprendimą. Pagal Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1–4 dalis Komisija privalo nuspręsti, ar leisti sveikatingumo teiginius ir priimti sprendimą, kaip tai suprantama pagal SESV 288 straipsnio pirmąją pastraipą. Ieškovų teigimu, reglamento priėmimas prieštarauja procedūrai, numatytai Reglamento Nr. 1924/2006 15 ir paskesniuose straipsniuose, nes teisės aktų leidėjas sukūrė ją kaip individualios paraiškos procedūrą.

125 Komisija ginčija ieškovų argumentus. Dėl šio ieškinio pagrindo priimtinumo Komisija tvirtina, kad ieškinio pagrindas yra nepriimtinas, nes ieškovų teisės nebuvo pažeistos dėl akto, kuriuo buvo atmesta jų paraiška, teisinės formos. Iš tiesų jie tvirtina, kad buvo tiesiogiai susiję su reglamentu.

126 Šis Komisijos argumentas yra prieštaringas. Iš tiesų Komisija, viena vertus, neturėtų tvirtinti, kad ieškinys yra nepriimtinas, ir, antra vertus, remtis ieškovų argumentais, pagal kuriuos ieškinys yra priimtinas, siekdama įrodyti šio ieškinio pagrindo nepriimtinumą.

127 Tačiau šis ieškinio pagrindas nepagrįstas, kaip tvirtina ir Komisija. Iš Reglamento Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1–4 dalių nematyti, kad atsisakiusi leisti vartoti nagrinėjamą teiginį Komisija privalėjo priimti sprendimą, kaip tai suprantama pagal SESV 288 straipsnį. Sąvokos „sprendimas“ vartojimas Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnyje reiškia tik tai, kad Komisija turi teigiamai arba neigiamai nuspręsti dėl nagrinėjamos paraiškos.

128 Iš tiesų, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, siekiant išaiškinti Sąjungos teisės nuostatos taikymo sritį reikia kartu atsižvelgti į jos formuluotę, kontekstą ir tikslus (žr. 1999 m. lapkričio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Pharos prieš Komisiją*, C-151/98 P, Rink. p. I-8157, 19 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Šiuo atveju, nors tiesa, kad Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1–4 dalyse yra ta pati sąvoka kaip ir SESV 288 straipsnyje, vis dėlto sąvokos „sprendimas“, esančios Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnyje, aiškinimas turi būti atliktas atsižvelgiant į kontekstą, kuriam esant ši sąvoka vartojama, ir į šios nuostatos tikslą.

129 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnyje yra nuostatų, susijusių su sveikatingumo teiginių, numatytų šio reglamento 14 straipsnyje, leidimo procedūros pabaiga, kai EFSA priima savo mokslo nuomonę pagal minėto reglamento 16 straipsnį. Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad per du mėnesius nuo EFSA nuomonės gavimo Komisija pateikia komitetui „sprendimo projektą“ dėl leistinų sveikatingumo teiginių sąrašo, ir, jei „sprendimo projektas“ neatitinka nuomonės, nurodo to priežastis. Šio straipsnio 2 dalyje patikslinamas „sprendimo projekto“ turinys. Jo 3 dalyje apibrėžiama procedūra, taikoma priimant „galutinį sprendimą“, ir, be kita ko, „sprendimą“ leisti arba neleisti vartoti teiginį, jei, remiantis pareiškėjo prašymu apsaugoti nuosavybės teises į duomenis, Komisija siekia apriboti teiginio vartojimą jo naudai. Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 4 dalyje numatyta pareiga informuoti apie „priimtą sprendimą“ ir paskelbti jį Oficialiajame leidinyje.

130 Iš to, kad kalbant apie sąvoką „sprendimas“ vartojama sąvoka „sprendimas“ ir, konkrečiai kalbant, žodžiai „projektas“, „galutinis“ ir „priėmimas“, išplaukia, kad Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnyje numatyti skirtingi procedūros etapai, kurių Komisija privalo laikytis, kad priimtų galutinį sprendimą dėl pagal šio reglamento 14 straipsnį pateiktos paraiškos. Tačiau nėra patikslinta dėl šio sprendimo teisinės formos. Akto, kurį reikia priimti, teisinės formos pasirinkimas teisės aktų leidėjo veikiau paliktas Komisijos vertinimui. Nors tiesa, kad iš Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio nematyti, jog teisės aktų leidėjas siekė, kad Komisija priimtų reglamentą, niekas neleidžia manyti, kad šia nuostata atmesta galimybė priimti tokį aktą.

131 Galiausiai reikia atmesti ieškovų argumentus, kad reglamento priėmimas prieštarauja procedūrai, numatytai Reglamento Nr. 1924/2006 15 ir paskesniuose straipsniuose, nes teisės aktų leidėjas sukūrė ją kaip individualią paraiškos nagrinėjimo procedūrą. Iš tiesų, nors tiesa, kad nagrinėjamos leidimo procedūros tikslas yra individuali paraiška, remiantis šio reglamento 17 straipsnio 5 dalimi Komisijos leisti sveikatingumo teiginiai gali būti vartojami visų eksploatuotojų maisto produktų sektoriuje. Kadangi šia nuostata numatytos *erga omnes* pasekmės, nagrinėjama leidimo procedūra yra dvigubo pobūdžio, t. y. individualaus ir bendro. Iš to išplaukia, kad reglamento, kuris yra bendro pobūdžio, priėmimas neprieštarauja nagrinėjamai procedūrai.

132 Be to, tiek, kiek ieškovai tvirtina, kad Komisija padarė klaidą, nes nenurodė jų adreso ginčijamame reglamente, reikia pažymėti, kad tokia pareiga, remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 2 dalimi, aiškinama kartu su 16 straipsnio 4 dalies a punktu, taikoma, tik kai priimamas sprendimas pakeisti leistinų sveikatingumo teiginių sąrašą remiantis šio reglamento 19 straipsniu. Tačiau šiuo atveju taip nėra.

133 Todėl penktasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl šeštojo ieškinio pagrindo, susijusio su kompetencijos pasidalijimo nesilaikymu

134 Ieškovai tvirtina, kad Komisija pažeidė esminius formos reikalavimus tiek, kiek Komisija per administracinę procedūrą nesilaikė kompetencijos paskirstymo tarp jos, EFSA ir *Bundesamt*. Ieškovų teigimu, pagal Reglamentą Nr. 1924/2006 kompetencija siekiant išspręsti teisinius aiškinimo klausimus, susijusius su šio reglamento taikymo sritimi, priskirtina išimtinai Komisijai, nes *Bundesamt* yra tik „pašto dėžutė“ pateikiant paraišką, o EFSA tik privalo atlikti moksliškai išnagrinėti pateiktų duomenų ir formuluotės pasiūlymą, atsižvelgdama į minėtame reglamente numatytus kriterijus. Per administracinę procedūrą EFSA ir *Bundesamt* sprendė du teisinius klausimus, t. y. rizikos veiksnio nurodymo reikalavimą ir maisto produktų sektoriuje veikiančios įmonės statuso klausimą tam, kad būtų galima pateikti paraišką leisti vartoti teiginį, susijusį su susirgimo rizikos mažinimu, o tai lėmė didelį šios procedūros vėlavimą.

135 Visų pirma, kalbant apie argumentus, kad *Bundesamt* viršijo savo kompetencijos ribas, reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia ieškovai, kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos vaidmuo nėra vien būti „pašto dėžute“ pateikiant paraišką. Tiesa yra tokia, kad paraiška leisti vartoti teiginį, susijusį su susirgimo rizikos mažinimu, turi būti pateikta kompetentingai nacionalinės valdžios institucijai remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 2 dalies a punktu, kuriame numatyta, kad paraiška siunčiama valstybės narės kompetentingai nacionalinės valdžios institucijai, kuri raštu patvirtina apie šio prašymo gavimą per 14 dienų, nedelsdama informuoja EFSA ir pateikia jai pareiškėjo paraišką su visais papildomais paaiškinimais.

136 Tačiau iš Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 1 dalies pirmojo sakinio matyti, kad atsakomybė už pagrįstos paraiškos buvimą tenka ir kompetentingai nacionalinės valdžios institucijai. Iš tiesų pagal šią nuostatą EFSA priima savo nuomonę per penkis mėnesius nuo pagrįstos paraiškos gavimo datos. Tai suponuoja, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos EFSA perduota paraiška turi būti pagrįsta, kad būtų galima pereiti į kitą procedūros etapą, t. y. EFSA parengti mokslo nuomonę. Todėl ši paraiška turi atitikti formos ir esmės reikalavimus, numatytus Reglamente Nr. 1924/2006, visų pirma reikalavimą nurodyti rizikos veiksnį, be kurio EFSA negali priimti savo nuomonės (šiuo klausimu žr. pirmąjį ieškinio pagrindą).

137 Priešingai, nei tvirtina ieškovai, šio teiginio nepaneigia Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 1 dalies antrasis sakinys, pagal kurį, jei EFSA paprašo pateikti papildomų paaiškinimų, kaip numatyta minėto straipsnio 2 dalyje, šis terminas pratęsiamas iki dviejų mėnesių nuo reikalaujamų pareiškėjo papildomų paaiškinimų gavimo datos. Iš tiesų dėl šio sakinio nekyla abejonių dėl reikalavimo kompetentingai nacionalinės valdžios institucijai perduoti pagrįstą prašymą, nuo kurio pradedamas skaičiuoti 5 mėnesių terminas, per kurį EFSA privalo priimti savo mokslo nuomonę.

138 Todėl tai, kad *Bundesamt* per administracinę procedūrą nusprendė dėl reikalavimų, susijusių su paraiškos leisti vartoti nagrinėjamą teiginį pagrįstumu, nėra procedūros pažeidimas.

139 Antra, dėl argumentų, kad EFSA, spręsdama dėl Reglamento Nr. 1924/2006 nuostatų teisinio aiškinimo klausimų, viršijo savo kompetencijos ribas, reikia pažymėti, kad savo 2009 m. lapkričio 23 d. ir 2010 m. sausio 27 d. raštuose pirmajam ieškovui EFSA leido aiškiai suprasti, kad ji nėra kompetentinga aiškinti Sąjungos teisės nuostatų. Šiuo aspektu ji darė nuorodą į Komisiją ir valstybes nares. Be to, kadangi

EFSA savo mokslo nuomonėje rėmėsi principu, kad ieškovai privalo nurodyti rizikos veiksnį, reikia pažymėti, kad jau iš neformalios darbo grupės diskusijų dėl maistingumo ir sveikatingumo teiginių, įvykusių per 2010 m. balandžio 12 d. posėdį, matyti, kad paraiška leisti vartoti nagrinėjamą teiginį neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų, nes jame nenurodytas rizikos veiksnys (žr. šio sprendimo 14 punktą). Todėl reikia atmesti ieškovų argumentus.

140 Net darant prielaidą, kad *Bundesamt* arba EFSA spręsdamos dėl Reglamento Nr. 1924/2006 teisinio aiškinimo klausimų viršijo savo kompetenciją, reikia priminti, kad dėl procedūros pažeidimo visas teisės aktas ar dalis pripažįstami negaliojančiais tik nustačius, kad, nesant šio pažeidimo, to akto turinys būtų buvęs kitoks (šiuo klausimu žr. 1980 m. spalio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *van Landewyck ir kt. prieš Komisiją*, 209/78-215/78 ir 218/78, Rink. p. 3125, 47 punktą; 1990 m. kovo 21 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-142/87, Rink. p. I-959, 48 punktą ir 2002 m. spalio 25 d. Sprendimo *Vokietija ir Danija prieš Komisiją*, C-465/02 ir C-466/02, Rink. p. I-9115, 37 punktą).

141 Ieškovų teigimu, Komisija susilaikė nuo savo kompetencijos, susijusios su reikalavimo nurodyti rizikos veiksnį teisiniu aiškinimu, vykdymo, tačiau tik pakartojo aiškinimą, pateiktą EFSA mokslo nuomonėje. Tikėtina, kad Komisija būtų priėmusi teigiamą sprendimą dėl jų paraiškos, jei EFSA būtų apsiribojusi tik savo kompetencijos vykdymu.

142 Šiuo aspektu, pirma, reikia pažymėti, kad jau iš 2010 m. liepos 9 d. Komisijos rašto matyti, kad, remiantis neformalios darbo grupės diskusijomis dėl maistingumo ir sveikatingumo teiginių, įvykusiomis per 2010 m. balandžio 12 d. posėdį, buvo būtina nurodyti rizikos veiksnį (žr. šio sprendimo 14 punktą). Kita vertus, iš jokių bylos medžiagos aplinkybių nematyti, kad Komisija tik pakartojo EFSA mokslo nuomonę ir pati susilaikė nuo Reglamento Nr. 1924/2006 14–17 straipsniuose numatytų reikalavimų aiškinimo. Priešingai, teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu dėl kramtomosios gumos ir (arba) pastilių su ksilitoliu poveikio rizikai susirgti dantų ėduonimi, leidimo procedūra, nurodyta ieškovų kaip Komisijos praktikos pavyzdys, veikiau yra nuoroda į aplinkybę, kad ne visais atvejais Komisija pakartoja EFSA mokslo nuomonę. Iš tiesų iš Reglamento Nr. 1024/2009, kuriuo remdamasi Komisija leido vartoti šį teiginį, 7 ir 8 konstatuojamųjų dalių matyti, kad ji peržiūrėjo šio teiginio formuluotę po to, kai EFSA priėmė savo nuomonę.

143 Todėl ieškovai neįrodė, kad, nesant tariamo *Bundesamt* ir EFSA kompetencijos viršijimo, ginčijamas reglamentas būtų galėjęs turėti skirtingą turinį.

144 Tad šeštąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl septintojo ieškinio pagrindo, susijusio su nustatytų terminų nesilaikymu

145 Ieškovai tvirtina, kad Komisija pažeidė esminius formos reikalavimus tuo, kad nesilaikė Reglamente Nr. 1924/2006 nustatytų terminų perduoti jų leidimo paraišką, parengti mokslo nuomonę ir priimti dėl jos sprendimą.

146 Visų pirma ieškovai tvirtina, kad, priešingai, nei numatyta Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 2 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose, *Bundesamt* nepatvirtino apie jų leidimo paraiškos gavimą per 14 dienų ir po Komisijos instrukcijos, kad *Bundesamt* privalo išnagrinėti visus teisinius aiškinimo klausimus dėl minėto reglamento taikymo srities, ji nedelsdama nepersiuntė EFSA šios paraiškos.

147 Šiuo aspektu reikia pažymėti, pirma, kad iš bylos medžiagos matyti, kad 2008 m. gegužės 8 d. laišku *Bundesamt* patvirtino apie ieškovų paraiškos, išsiųstos 2008 m. vasario 11 d. (žr. šio sprendimo 4 punktą), gavimą. Net jei nagrinėjamo termino pradžios data būtų laikoma antrojo paraiškos išsiuntimo 2008 m. kovo 10 d. laišku data dėl to, kad, *Bundesamt* teigimu, nebuvo rastas pirmasis laiškas, reikia konstatuoti, kad *Bundesamt* nesilaikė 14 dienų termino patvirtinti, kad paraiška buvo gauta, remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 2 dalies a punkto i papunkčiu.

148 Antra, dėl pareigos *Bundesamt* persiųsti ieškovų paraišką EFSA reikia pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 2 dalies a punkto ii ir iii papunkčius *Bundesamt* privalo, viena vertus, nedelsdama informuoti EFSA ir, antra vertus, perduoti EFSA pareiškėjo paraišką ir visus papildomus paaiškinimus. Šiuo aspektu reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei yra pareigos informuoti, numatytos Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje, atveju, jokio konkretaus termino nenumatyta paraiškai ir papildomiems paaiškinimams perduoti EFSA remiantis šio reglamento 15 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunkčiu.

149 Tokiu atveju reikia priminti, kad pagal bendrąjį Sąjungos teisės principą, vykstant Sąjungos administracinėms procedūroms, reikia laikytis protingo termino (šiuo klausimu žr. 1997 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SCK ir FNK prieš Komisiją*, T-213/95 ir T-18/96, Rink. p. II-1739, 56 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Termino protingumą reikia vertinti pagal kiekvienos bylos aplinkybes ir ypač pagal bylos svarbą suinteresuotajam asmeniui, bylos sudėtingumą ir ieškovo bei kompetentingų valdžios institucijų elgesį (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2007 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sumitomo Metal Industries ir Nippon Steel prieš Komisiją*, C-403/04 P ir C-405/04 P, Rink. p. I-729, 116 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

150 Šiuo atveju nuo paraiškos leisti vartoti nagrinėjamą teiginį išsiuntimo 2008 m. vasario 11 d. iki jo perdavimo EFSA 2008 m. rugsėjo 15 d. praėjo maždaug septyni mėnesiai. Kaip išplaukia iš bylos medžiagos ir, konkrečiai kalbant, iš 2008 m. lapkričio 11 d. *Bundesamt* rašto, šį terminą, viena vertus, lėmė tai, kad ieškovų paraiška visų pirma nebuvo rasta kompetentingoje *Bundesamt* tarnyboje ir, kita vertus, tai, kad *Bundesamt* Komisijos prašymu nagrinėjo paraiškos pagrįstumą prieš ją persiųsdama EFSA.

151 Bylos aplinkybėmis šis terminas, panašu, pernelyg ilgas. Iš tiesų, nors iš bylos medžiagos nematyti, kad svarba ieškovams, kurie nėra eksploatuotojai maisto produktų sektoriuje (žr. šio sprendimo 1 punktą), buvo labai didelė, tačiau po ieškovų 2008 m. vasario 29 d. klausimo, susijusio su jų paraiškos nagrinėjimo situacija, ir po jos pakartotinio siuntimo 2008 m. kovo 10 d. laišku *Bundesamt*, patvirtinusi paraiškos gavimą 2008 m. gegužės 8 d. raštu, tik atkreipė ieškovų dėmesį į priimtą Reglamentą Nr. 353/2008 ir paprašė jų pateikti naują paraišką naudojant EFSA parengtas formas, pateiktas 2008 m. liepos 21 d. rašte (žr. šio sprendimo 3–7 punktus). Be to, net jei reikia atsižvelgti į tai, kad Komisija paprašė *Bundesamt* persiųsti EFSA tik pagrįstas paraiškas, ir į tai, kad atsakomybė už pagrįstą paraišką jai tenka bent pagal Reglamentą Nr. 1924/2006, o tai jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 136 punktą), reikia priminti, kad šio reglamento 15 straipsnio 2 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose, 16 straipsnio 1 dalyje ir 17 straipsnio 1 dalyje numatyti nagrinėjamos leidimo procedūros etapų terminai. Taigi, nacionalinė valdžios institucija turi patvirtinti paraiškos gavimą per 14 dienų ir nedelsdama apie tai informuoti EFSA. Ši privalo iš principo priimti savo nuomonę per 5 mėnesių terminą. Savo ruožtu Komisija turi pateikti komitetui sprendimo projektą dėl sveikatingumo teiginių sąrašo per 2 mėnesius nuo EFSA nuomonės gavimo. Iš šių nuostatų išplaukia, kad paraiškos pagrįstumo kontrolė, kurią atlieka nacionalinės valdžios institucijos, bet kuriuo atveju neturi trukti 7 mėnesius. Todėl terminas, kuris buvo būtinas *Bundesamt* perduoti ieškovų paraišką EFSA, panašu, nėra protingas.

152 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pritarti ieškovų argumentui, kad *Bundesamt* nesilaikė termino jų paraiškos gavimui patvirtinti ir persiųsti ją EFSA.

153 Antra, ieškovai tvirtina, kad, priešingai Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 1 daliai, EFSA nesilaikė 5 mėnesių termino jos nuomonei priimti – tam jai prireikė 29 mėnesių.

154 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 1 dalį EFSA turi priimti savo nuomonę per 5 mėnesius nuo pagrįstos paraiškos gavimo. Tam, kad tokia paraiška būtų pagrįsta, ji turi atitikti Reglamente Nr. 1924/2006 numatytus formos ir esmės reikalavimus; tarp jų yra reikalavimas nurodyti rizikos veiksnį, be kurio EFSA negali priimti savo nuomonės (šiuo aspektu žr. pirmąjį ieškinio pagrindą ir šio sprendimo 136 punktą).

155 Šioje byloje iš bylos medžiagos matyti, kad 2008 m. rugsėjo 15 d. persiuntusi prašymą EFSA *Bundesamt* 2008 m. lapkričio 10 d. ir gruodžio 18 d. raštais paprašė ieškovų nurodyti rizikos veiksnį. 2009 m. vasario 10 d. laiške ieškovai nurodė *Bundesamt*, kad nurodyti rizikos veiksnio nėra būtina, tačiau vandens kiekio audiniuose sumažėjimas gali būti suprantamas kaip rizikos veiksnys. Be to, ieškovai pasiūlė kitas nagrinėjamo teiginio formuluotes, kuriuose vandens netekimas audiniuose buvo nurodytas kaip rizikos veiksnys (žr. šio sprendimo 11 punktą). Iš to matyti, kad ieškovai savo 2009 m. vasario 10 d. laiške nurodė vandens kiekio audiniuose sumažėjimą arba vandens audiniuose netekimą kaip rizikos veiksnius, o tai, be to, išplaukia ir iš ginčijamo reglamento 6 konstatuojamosios dalies. Kadangi kiti formos ar esmės reikalavimai, susiję su ieškovų paraiškos pagrįstumu, šiuo atveju nėra nagrinėjami, reikia konstatuoti, kad ieškovų paraiška tapo pagrįsta nurodžius rizikos veiksnius 2009 m. vasario 10 d. laiške.

156 Šio teiginio nepaneigia Komisijos argumentai, kad tik po ieškovų 2010 m. spalio 25 d. laiško atsakant į 2010 m. spalio 1 d. EFSA raštą paraiška tapo pagrįsta ir išsami. Iš tiesų iš bylos medžiagos matyti, kad klausimai, kurie laikotarpiu nuo 2009 m. kovo mėn. iki 2010 m. rugsėjo mėn. sutrukdė EFSA priimti savo nuomonę, buvo susiję su Reglamento Nr. 1924/2006 nuostatų, visų pirma reikalavimo nurodyti rizikos veiksnį, teisiniu aiškinimu (žr. šio sprendimo 13 ir 14 punktus). Be to, reikia konstatuoti, kad atsakydami į EFSA prašymą 2010 m. spalio 1 d. rašte patikslinti rizikos veiksnį ieškovai tik pakartojo savo poziciją, išreikštą jų 2009 m. vasario 10 d. laiške, tačiau tai nesutrukdė EFSA priimti savo mokslo nuomonės.

157 Kaip matyti iš bylos medžiagos, ieškovų 2009 m. vasario 10 d. laišką *Bundesamt* perdavė EFSA 2009 m. kovo 20 d. raštu (žr. šio sprendimo 12 punktą). Todėl 5 mėnesių terminas, numatytas Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 1 dalyje, prasidėjo nuo 2009 m. kovo 20 d. gavus *Bundesamt* laišką. Kadangi EFSA priėmė savo mokslo nuomonę 2011 m. sausio 28 d., ji nesilaikė 5 mėnesių termino.

158 Todėl reikia pritarti ieškovų argumentui dėl 5 mėnesių termino, numatyto Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 1 dalyje, nesilaikymo.

159 Trečia, ieškovai tvirtina, kad priimdama sprendimą dėl leidimo paraiškos Komisija nesilaikė termino, numatyto Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalyje. Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad šioje nuostatoje numatyta, jog Komisija pateikia komitetui sprendimo dėl leistinų sveikatingumo teiginių sąrašo projektą per du mėnesius nuo EFSA nuomonės gavimo. Šiuo atveju EFSA priėmė savo nuomonę 2011 m. sausio 28 d. ir ji buvo paskelbta 2011 m. vasario 16 d. Todėl pateikiant sprendimo projektą komitetui 2011 m. balandžio 28 d. nebuvo laikytasi termino, numatyto Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 1 dalyje. Todėl reikia pritarti ieškovų argumentui.

160 Ketvirta, dėl terminų, numatytų Reglamento Nr. 1924/2006 15 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje, 16 straipsnio 1 dalyje ir 17 straipsnio 1 dalyje, nesilaikymo teisinių pasekmių reikia konstatuoti, kad šiame reglamente nenumatyta jokia sankcija dėl uždelsto nagrinėjamo termino. Esant tokiai situacijai, reikia priminti teismų praktiką, pagal kurią, nesant nuostatos, tiesiogiai arba netiesiogiai numatančios tokio procedūrinio termino, kaip nagrinėjamasis šiuo atveju, viršijimo pasekmes, aktas, kurio priėmimo procedūrai taikomas nagrinėjamas terminas, dėl šio viršijimo gali būti iš dalies arba visiškai panaikintas tik tada, jei nustatyta, kad, nesant šio tariamo pažeidimo, to akto turinys būtų buvęs kitoks (žr. šio sprendimo 104 punkte minėto Sprendimo *Dow AgroSciences* ir kt. *prieš Komisiją* 203 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

161 Taigi ieškovai neįrodė, kad tuo atveju, jei nebūtų viršytas nagrinėjamas terminas, Komisija būtų priėmusi reglamentą, kurio turinys būtų kitoks. Iš tiesų jie tik tvirtina, kad nagrinėjamo termino nesilaikymą iš esmės lėmė blogas kompetencijos pasidalijimas tarp Komisijos, EFSA ir *Bundesamt*. Jų teigimu, jei procedūra būtų vykusi tinkamai, būtų pakakę išteklių pakankamai išnagrinėti jų paraiškos motyvavimą, ir Komisija būtų leidusi vartoti nagrinėjamą teiginį. Šiuo aspektu reikia konstatuoti, kad klausimai, sutrukdę EFSA laikotarpiu nuo 2009 m. kovo mėn. iki 2010 m. rugsėjo mėn. priimti savo nuomonę, buvo susiję su Reglamento Nr. 1924/2006 nuostatų, visų pirma reikalavimo nurodyti rizikos veiksnį, teisiniu aiškinimu. Tačiau tokio veiksnio nurodymas jau buvo laikytas būtinu prieš priimant EFSA mokslo nuomonę (žr. šio sprendimo 155 punktą).

162 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti septintąjį ieškinio pagrindą.

Dėl aštuntojo ieškinio pagrindo, susijusio su visiško neatsižvelgimo į ieškovų ir trečiųjų suinteresuotųjų šalių pastabas

163 Ieškovai tvirtina, kad Komisija pažeidė esminius formos reikalavimus tiek, kiek savo sprendime, susijusiame su nagrinėjamo teiginio leidimu, neatsižvelgė į didelę jų ir trečiųjų suinteresuotųjų šalių, įstojusių į procedūrą Komisijoje remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, pastabų dalį. Ieškovų teigimu, Komisija neatsakė į argumentus, pateiktus šiose pastabose, ir iš ginčijamo reglamento neaišku, ar ji išnagrinėjo jų pastabas.

164 Reikia pažymėti, kad ieškovai bendrai tvirtina, jog Komisija neatsižvelgė į pastabas, pateiktas pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą. Šiame ieškinio pagrinde jie nesiremia jokia konkrečia pastaba, į kurią Komisija nebūtų atsižvelgusi.

165 Pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalį pareiškėjas ar kitas asmuo gali pateikti Komisijai pastabas per 30 dienų nuo EFSA mokslo nuomonės paskelbimo. Ši teisė reikalauja atsižvelgti į pastabas procese, kuriam pasibaigus priimamas galutinis sprendimas dėl nagrinėjamos paraiškos, tačiau nenumato Komisijai pareigos įgyvendinti šiose pastabose esančių pasiūlymų (šiuo klausimu žr. 2009 m. gegužės 5 d. Teisingumo Teismo nutarties *WWF-UK prieš Tarybą*, C-355/08 P, neskelbiamos Rinkinyje, 45 punktą).

166 Iš bylos medžiagos matyti, kad Komisija, be ieškovų pastabų, gavo aštuonias trečiųjų suinteresuotųjų šalių pastabas. Kaip matyti iš Komisijos atsakymų pastabų pateikėjams laiškuose, kuriais patvirtinama apie jų gavimą, Komisija juos informavo apie tai, kaip jų pastabos buvo išnagrinėtos vykstant leidimo procedūrai. Taigi, remiantis šiais laiškais, ji pastabas, susijusias su klausimais dėl rizikos valdymo ir EFSA mokslo nuomone, perdavė kompetentingoms valstybių narių valdžios institucijoms siekiant palengvinti šių klausimų nagrinėjimą vykstant leidimo procedūrai pagal Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnį. Be to, iš vieno iš šių laiškų matyti, kad ji tiesiogiai atsakė į tam tikrus trečiųjų suinteresuotųjų šalių klausimus, o iš kito laiško – kad tiek, kiek pastabos susijusios su EFSA mokslo nuomone, jos taip pat buvo persiųstos EFSA, kuri, atsakydama į šias pastabas, 2011 m. birželio 30 d. parengė techninę ataskaitą.

167 Kaip matyti iš 2011 m. liepos 11 d. komiteto posėdžio protokolo, pastabos, pateiktos remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, šio komiteto buvo išnagrinėtos ir jis vieningai patvirtino ginčijamo reglamento projektą.

168 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija ginčijamo reglamento 9 konstatuojamoje dalyje ir 2011 m. lapkričio 28 d. laiške, kuriuo ieškovai informuojami apie jos galutinį sprendimą dėl jų leidimo paraiškos, galėjo pagrįstai nurodyti, kad į jų ir visų kitų asmenų pastabas, pateiktas Komisijai remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, buvo atsižvelgta nustatant ginčijamo reglamento priemones per leidimo procedūrą.

169 Be to, tiek, kiek ieškovai tvirtina, kad Komisija neperdavė jų pastabų EFSA, pakanka konstatuoti: pirma, tai nereiškia, jog galima daryti išvadą, kad toks perdavimas buvo būtinas, ir, antra, kad tokio perdavimo ieškovai savo pastabose nesiūlė.

170 Iš to išplaukia, kad nereikia pritarti ieškovų argumentui, kad Komisija savo sprendime dėl nagrinėjamo teiginio leidimo neatsižvelgė į didelę jų ir trečiųjų suinteresuotųjų šalių, įstojusių į procedūrą Komisijoje remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, pastabų dalį.

171 Todėl reikia atmesti aštuntąjį ieškinio pagrindą.

Dėl devintojo ieškinio pagrindo, susijusio su pareigos motyvuoti pažeidimu

172 Ieškovai tvirtina, kad Komisija pažeidė jai tenkančią pareigą motyvuoti, nes ginčijamame reglamente neišnagrinėjo nei jų argumento, kad rizikos veiksnio nurodymas nebuvo būtinas, nei kitų rizikos veiksnių – ne vandens audiniuose netekimo ar vandens kiekio audiniuose sumažinimo, nei jų ir trečiųjų suinteresuotųjų šalių pateiktų pastabų remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antra pastraipa.

173 Primintina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 296 straipsnio reikalavimas nurodyti motyvus turi atitikti atitinkamo teisės akto pobūdį ir aiškiai bei nedviprasmiškai nurodyti institucijos, priėmusios ginčijamą aktą, argumentus taip, kad leistų suinteresuotiesiems asmenims žinoti, dėl kokių priežasčių priimta priemonė, o kompetentingam teismui – vykdyti jos kontrolę. Motyvavimo reikalavimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes. Nereikalaujama, kad motyvavimas atspindėtų visas reikšmingas faktines ir teisines aplinkybes, nes jo atitiktis SESV 296 straipsnio reikalavimams vertintina atsižvelgiant ne vien į jo formuluotę, bet ir į jo kontekstą bei į atitinkamą klausimą reguliuojančių teisės normų visumą. Konkrečiai kalbant, Komisija neprivalo pareikšti nuomonės dėl visų suinteresuotųjų asmenų jai pateiktų argumentų, tačiau sprendime jai pakanka išdėstyti esminę reikšmę turinčias faktines aplinkybes ir teisinius argumentus (žr. šio sprendimo 104 punkte minėto Sprendimo *Dow AgroSciences ir kt. prieš Komisiją* 246 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

174 Šiuo atveju ginčijamo reglamento 5 ir 6 konstatuojamosiose dalyse pateikti ieškovų paraiškos leisti vartoti nagrinėjamą teiginį atmetimo motyvai. Ginčijamo reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje nurodytos ieškovų pavardės ir nagrinėjamo teiginio formuluotės pasiūlymas. Dėl ginčijamo reglamento 6 konstatuojamosios dalies pažymėtina, kad joje minimas vandens audiniuose netekimas ir vandens kiekio audiniuose sumažėjimas kaip ieškovų nurodyti rizikos veiksniai po to, kai buvo padaryta nuoroda į teiginio, susijusio su susirgimo rizikos mažinimu, sąvoką, esančią Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punkte. Komisija joje taip pat mini EFSA mokslo nuomonę, pagal kurią šie veiksniai yra vandens išeikvojimo, todėl ir susirgimo požymiai, ir patikslina: kadangi nebuvo įrodytas susirgimo rizikos veiksnio mažinimas, nagrinėjamas teiginys neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų ir negali būti leidžiamas.

175 Dėl šių motyvų ieškovai galėjo žinoti priimtas priemones, o Bendrasis Teismas – vykdyti savo kontrolę. Iš tiesų nagrinėjamo teiginio formuluotės pasiūlymas, Komisijos taikyta teisės norma ir ieškovų nurodyti rizikos veiksniai aiškiai išplaukia iš šių konstatuojamųjų dalių. Be to, aiškiai nurodyta, kad, EFSA nuomone, tai nėra rizikos veiksniai, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1924/2006, todėl, nesant įrodymų, patvirtinančių susirgimo rizikos veiksnio mažinimą, nagrinėjamas teiginys neatitinka Reglamento Nr. 1924/2006 reikalavimų, todėl negalėjo būti leistas.

176 Šios išvados nepaneigia ieškovų argumentai.

177 Pirma, dėl argumento, kad motyvuose nebuvo išnagrinėti ieškovų argumentai, jog nebūtina nurodyti rizikos veiksnio, pakanka pažymėti: ginčijamo reglamento 6 konstatuojamoje dalyje nurodžiusi Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punkto formuluotę, Komisija šiuo atveju pakankamai motyvavo reikalavimą nurodyti rizikos veiksnį.

178 Antra, dėl argumento, kad motyvuose nebuvo išnagrinėti kiti ieškovų nurodyti rizikos veiksniai, jau buvo konstatuota, kad vienintelis kitas rizikos veiksnys, kuris, ieškovų teigimu, taip pat buvo nurodytas nagrinėjamo teiginio formuluotėje, buvo dehidratacija, o nepakankamas vandens gavimas nebuvo ieškovų nurodytas kaip rizikos veiksnys jų paraiškoje leisti vartoti nagrinėjamą teiginį (žr. šio sprendimo 91 ir 93 punktus). Kadangi dehidratacija buvo ieškovų aiškiai nurodyta kaip nagrinėjamas susirgimas, EFSA ir Komisija negalėjo jos laikyti rizikos veiksniu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1924/2006 2 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir 14 straipsnio 1 dalies a punktą (žr. šio sprendimo 91 punktą). Todėl atskiras motyvavimas, susijęs su dehidratacijos kvalifikavimo kaip rizikos veiksnio nebuvimu, nebuvo būtinas. Todėl reikia atmesti ieškovų argumentus.

179 Trečia, reikia atmesti argumentą, kad motyvuose nėra išnagrinėtos ieškovų ir suinteresuotųjų trečiųjų šalių pastabos, pateiktos pagal Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą. Iš tiesų iš šio sprendimo 173 punkte minėtos teismų praktikos matyti, kad Komisija neprivalo pareikšti nuomonės dėl visų suinteresuotųjų asmenų jai pateiktų argumentų, tačiau sprendime jai pakanka išdėstyti esminę reikšmę turinčias faktines aplinkybes ir teisinius argumentus. Todėl Komisija ginčijamo reglamento 9 konstatuojamoje dalyje galėjo pagrįstai nurodyti tik tai, kad į ieškovų ir visų kitų asmenų pastabas, Komisijai perduotas remiantis Reglamento Nr. 1924/2006 16 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, buvo atsižvelgta nustatant ginčijamo reglamento priemones.

180 Šia išvada negalima suabejoti dėl ieškovų tvirtinimo, kad Komisija privalėjo išnagrinėti bent jau dvi šiose pastabose pateiktas aplinkybes, t. y. EFSA mokslo nuomonę dėl nuorodų, susijusių su vandeniu, dietinėmis savybėmis ir jos sprendimų priėmimo praktika. Iš tiesų, viena vertus, dėl šios EFSA mokslo nuomonės jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 108 punktą), kad joje nebuvo nagrinėtas reguliaraus didelio vandens kiekio vartojimo poveikis susirgimo rizikos veiksniui. Kita vertus, dėl Komisijos sprendimų priėmimo praktikos ieškovai daro nuorodą į leidimus, susijusius su sveikatingumo teiginiais, ne su tais, kuriuose daroma nuoroda į susirgimo rizikos mažinimą, ir į teiginį, susijusį su kramtomosios gumos ir (arba) pastilių su ksilitoliu poveikiu rizikai susirgti dantų ėduonimi. Kaip jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 84 ir 100 punktus), nors dėl sveikatingumo teiginių, ne tų, kuriuose daroma nuoroda į susirgimo rizikos veiksnį, o kitų, nereikalaujama nurodyti rizikos veiksnio, teiginio, susijusio su kramtomosios gumos ir (arba) pastalių su ksilitoliu poveikiu, atveju dantų apnašos yra rizikos veiksnys, į kurį atsižvelgta. Todėl Komisija neprivalėjo išnagrinėti šių aplinkybių motyvuodama ginčijamą reglamentą.

181 Ketvirta, ieškovai tvirtina, kad iš ginčijamo reglamento konstatuojamųjų dalių matyti, kad Komisija nenagrinėjo jų ir trečiųjų suinteresuotųjų šalių pateiktų pastabų, o tik bendrai pakartojo EFSA nuomonėje esančius argumentus. Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad pareiga motyvuoti yra klausimas, atskirtas nuo ginčijamo akto motyvų pagrįstumo (žr. šio sprendimo 104 punkte minėto Sprendimo *Dow AgroSciences ir kt. prieš Komisiją* 245 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Argumentas, kad nebuvo išnagrinėtos ieškovų ir trečiųjų suinteresuotųjų šalių pateiktos pastabos, susijęs su ginčijamo reglamento teisėtumu, todėl neturėtų pagrįsti Komisijos pareigos motyvuoti pažeidimą. Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad šis argumentas jau buvo atmestas nagrinėjant šeštąjį ir septintąjį ieškinio pagrindus (žr. šio sprendimo 141, 142 ir 163–171 punktus).

182 Galiausiai tiek, kiek ieškovai tvirtina, kad remdamasi Reglamento Nr. 1924/2006 17 straipsnio 2 dalimi, aiškinama kartu su 16 straipsnio 4 dalimi, Komisija turėjo nurodyti jų adresą, jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 132 punktą), kad tokios pareigos šiuo atveju nėra.

183 Todėl reikia atmesti devintąjį ieškinio pagrindą ir dėl to – visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

184 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal to paties reglamento 87 straipsnio 4 dalį į bylą įstojusios institucijos pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

185 Kadangi ieškovai pralaimėjo bylą, be savo bylinėjimosi išlaidų, jie turi padengti Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus. Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Moritz Hagenmeyer ir Andreas Hahn padengia savo ir Europos Komisijos nurodytas bylinėjimosi išlaidas.

3. Europos Sąjungos Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Paskelbta 2014 m. balandžio 30 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.